

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 126 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

SCODVENECE

Cek račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 59.011,
Praga-1 junaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva ulica št. 6.

Dva imperija

Po Rimu odmevajo koraki legionov črnih srajc in zvoki njihovih zmagovalnih pesmi polnijo novo cesarsko cesto, ki bo ostala simbol fašističnega imperija, ki je bil ustanovljen lansko leto in katerega ustanovitve spomin sedaj obhajajo. Vse je zbrano, da se ob tem spominu napaja za pot, ki vodi v bodočnost. Ogoreli vojaki, ki prihajajo s puščavskih front, mladina, ki se na žrtve pripravlja, radovedno občinstvo, ki se mu prsa od ponosa polnijo, slev iz Judeje, ki je bil prepeljan čez morja, da ga vozijo v procesiji zmagovalstva, zastave, uniforme, petje in godba, medtem ko v zraku brne zamolklo motorji ogromnih Capronijev in se pri Ostiji majestetično postavljajo v red mlado brodoge novega imperija. Kot da bi bile nad vsem Rimom v velikanskih črkah zapisane besede, ki stojijo na marmornatih ploščah ob cesarski cesti: Vera, pokorščina in boj, ki so jih voditelji italijanskega imperija postavili za zgled in vzor nastopajočim rodovom. Rim slavi obletnico ustanovitve svojega imperija.

Po londonskih ulicah, ki so vse zastrte s cvetjem in zastavami pa se valijo neizmerne množice ljudstva, ki so prišle iz vseh krajev sveta, od vseh narodov, vseh jezikov in vseh ver, da se udeležijo kronanja kralja največjega imperija in najbolj starega, angleškega, katerega najbolj slovesno dejanje bo opravljeno v sredo. Tudi tukaj bodo korakale dolge, nepregledne vrste vojakov, tudi tukaj bodo visoko nad Londonom brnela letala, ki bodo sipala cvetje na prestolnico, tudi tukaj se zbirajo bojne ladje v Portsmouthu k največjemu bojnemu pregledu, kar ga je svet kdaj videl. Veselje se odraža na vseh licih, ponos gori iz vseh oči in zdi se, kot da bi se zbral ves svet, da počasti mladega vladarja in njegov imperij. Vera, požrtvovalnost in vztrajnost to so vzori, ki dihaajo iz stoletij življenja imperija, ki hoče živeti še stoletja.

Morda ni golo naključje, da obhaja Rim svoj praznik imperija par dni pred kronanjem kralja Jurija. Italija bo v Londonu, kjer se bodo zbrali številni vladarji in kamor tudi najbolj skromni narodi pošiljajo mogočna odposlancstva, zastopana zelo skromno. Komaj da bo sploh tam. Italijanski časnikiarji so morali pred par dnevi zapustiti Anglijo na zahtevo italijanske vlade, tako da je fašističnem imperiju, kamor tudi angleški listi ne smejo več prihajati, ne bodo ničesar vedeli o po vsem svetu odmevajocih praznikih angleškega imperija. Prav gotovo pa ni golo naključje, da je Rim svojem imperiju, ki obstaja šele leto dni, priredil tako razkošen spominski dan tik pred proslavo angleškega cesarstva, ki šteje že stoletja. Ni treba biti prefrigan diplomat niti črnogled opazovalec svetovnih dogodkov, pa mora vsakemu pasti v oči demonstrativen značaj teh imperijalnih prireditev pri dveh velicah, ki sta pri izgraditvi svoje svetovne veljave druga na drugo zadeli in na križišču opazili, da bosta le s težavo mogli druga ob drugi mirno živeti. To je res, a samo s to omejitvijo, da se nam zdi, da je demonstracija mnogo bolj v namenih fašističnega imperija kot pred očmi Anglije, kakor je tudi mlad bojevnik vedno bolj nerivozen, kadar stopi v krog preizkušenih starih borcev, ki še niso pripravljeni, da mu odstopijo svoja mesta brez trdega spoprijema.

Ko z daljave opazujemo ta impozantni nastop dveh velesil, od katerih je ena nastala za to, ker je bila druga trenutno preslaba, da bi bila to preprečila, a o katerih vemo, da hoče ena svojo zamudo popraviti, druga pa pridobiti pravice braniti, nam uhajajo misli nazaj na nedavne dogodke na križiščih italijanskega in angleškega imperija.

Ko je Italija z osvojitvijo Abesinije dobila svoje kolonialno cesarstvo v Afriki, ki je sedemkrat tako veliko, kot je evropska domovina, je nastala dolžnost, da njegov obstoj politično in vojaško zavaruje. Par dni po vkoračanju italijanske armade v Addis Abebo je Mussolini, zavedajoč se prav dobro težav, ki so prihajale nasproti, Angliji ponudil prijateljsko roko. To se je zgodilo dne 5. maja 1936. Anglija je to ponudbo vzela na znanje in je z Italijo dne 2. januarja l. 1937 podpisala »gospodski sporazum« v Sredozemskem morju ter s tem za dobo nekaj let izključila možnost vsake borbe, istočasno pa si je pridobila na času, da do konca izvede svoj oboroževalni načrt. Torej tudi po »gospodskem sporazumu« je tako angleška vlada kakor angleško javno mnenje vztrajalo na svoji načelni Italiji nasprotni črti. »Gospodski sporazum« ni pomenil večnega prijateljstva, ampak samo odlog borbe za nekaj časa. Anglija pa je oznanila svoj namen, da bo za obrambo svoje nadoblasti na Sredozemlju, ki da je trajala že 150 let in bo trajala še nadaljnih 150, zgradila takšno brodoge, kot ga zgodovina ne pomeni. Abesinski neguš pa je bil uradno povabljen na kronanje kralja Jurija. To so vse jasni migljaji, da se za italijanski imperij z železno doslednostjo bliza trenutke, ko bo moral braniti svoj obstanek proti angleškemu, kajti na istem prostoru ne moreta vladati dva gospodarja in se mora umakniti Italija, ali pa propasti Anglija.

Spričo tega fatalnega dejstva se je Italija odločila, da svoj imperij zavaruje tako, da bi bil vsak napad od angleške strani tudi za Anglijo samo nevaren riziko. Nov italijanski imperij se na dolgi črti razteza po obalah Rdečega morja, koder gre angleška cesarska pot iz Evrope v Azijo. Italijanski koloniji Libija in Abesinija pa objemata od dveh strani angleški Sudan, skozi katerega gre druga cesarska pot angleškega imperija iz Egipta v južno Afriko. Ogromna gradbena dela v Abesiniji in v Libiji, kjer nastajajo nove ceste in nova pristanišča velikih obsegov, niso dejansko nič drugega, kot priprave na obrambo. Tudi nova muslimanska politika, ki jo je Mussolini sam oznanil, ko je nedavno potoval po Libiji, ni zopet nič drugega, kakor ena izmed mnogih front, ki jih Italija ustvarja proti Angliji. Vendar pa vsa ta »obrambna mrzlica«, pri kateri je mnogo več dobre volje kot pa dejanskih sredstev, ne more priti do prave veljave, dokler se Italija ni »svobodila tako rekoč vseh bremen za svojim hrbtom v Evropi, da bi mogla posvetiti vso svojo budno

Dvoboj dveh imperijev

V Rimu: Jubilejni prazniki fašističnega cesarstva

V Londonu: Kronanje kralja Jurija — največji dan angleškega imperija

V Rimu

London, 10. maja. AA. (Havas). Po ulicah, po katerih bo v sredo šel kraljevski spreved, se je večeraj sprehajalo okrog 300.000 ljudi. Kralja in kraljico, ki sta proti večeru prišla iz Windsorskega dvorca, so ogromne množice, ki so stale na pločnikih okrog Buckinghamske palače, navdušeno pozdravljale. Na tem mestu so morali ves promet ustaviti. Kraljevi avtomobil je zavozil v Buckinghamsko palačo skozi postranski vhod. Avtomobil Nj. Vel. kralja Jurija VI. je vozil skozi množice z veliko težavo. Kralj, kraljica in princeza Elizabeta so na pozdrave množice ljubezljivo odzdravljali.

V Londonu

Rim, 10. maja. AA. (Agencija Stefani). Prvo obletnico, odkar je bilo italijansko cesarstvo pro-

glašeno, so v vseh italijanskih mestih proslavili s največjim sijajem. V cerkvah velikih in manjših mest so bile službe božje v navzočnosti zastopnikov krajevnih oblastev in odposlanstev fašistične stranke. Večeraj popoldne so po vseh mestih v proslavo zgodovinske obletnice korakali ogromni sprevedli. Po izročitvi spominskih kolajn so po končanih sprevedih prečitali zgodovinski govor, ki ga je imel Mussolini lani 9. maja in s katerim je proglasil ustanovitev italijanskega cesarstva. Množice v sprevedih so vzklikale Nj. Vel. kralju in cesarju in dučeju kot ustanovitelju cesarstva.

Snoči so ulice prestolnice napolnile ogromne množice domačinov in tujcev, na katere so celodnevne svečanosti napravile neizbrisen vtis. Italijanska prestolnica je nudila snoči veličastno sliko. Vsi spomeniki starega Rima, zgodovinska poslopja, slavoloki in vse znamenitosti so se kopali v žarki razsvetljavi.

Tiskovna vojna med Anglijo in Italijo

Znak prihajajoče borbe med obema imperijema

London, 10. maja. b. Zaradi prepovedi uvoza angleških listov v Italijo je zavladala med Italijo in Veliko Britanijo izredno huda napetost, ki jo je še stopnjevalo dejstvo, da je dal šef italijanske vlade Benito Mussolini odpoklicati iz Anglije italijanske časnikarje. Ni ravno slučaj, da se je Mussolini odločil za ta korak na dan ko Italija slavi prvo obletnico ustanovitve imperija. Med Veliko Britanijo in Italijo je bil sklenjen gosposki sporazum, glasom katerega bi se moralo razčistiti marsikatero zamotano vprašanje in ki naj bi doprineslo do dobrih odnosov med obema državama. Kljub temu pa se je šef italijanske vlade Mussolini odločil za to znamenito dejanje sovražnosti proti Veliki Britaniji.

Laburistični »Daily Herald« piše, da smatra fašistični režim v Italiji angleško časopisje za nemoralno. Pri tem opozarja, da nobena uradna oblast ne vodi angleškega tiska, ki ni podložen in prisiljen za to, da ugodni uradnim željam. Angleški tisk lahko popolnoma svobodno objavlja svoje vesti. Veliki zločin angleškega tiska je po mnenju italijanske vlade v tem, ker je poročal in zelo obširno pisal o porazu italijanskih vojakov in borcev v Španiji.

V opoldanski izdaji »New Chronicle« je izšel članek, ki govori, da bo skorajšnja bodočnost dokazala, če se prepoved angleškega tiska v Italiji lahko smatra kot prehodna mera, ali pomeni to konec angleško-italijanskega sporazuma na Sredozemskem morju in začetek novega napetega stanja, ki ga Anglija niti ni želela, še manj pa provocirala.

»Daily Mail« obžaluje prepoved uvažanja angleškega tiska v Italijo in pravi, da to okolnost ne bo izrabil v svojo korist. V Italijo bo poslal le toliko izvodov svojega lista.

Nemci ploskajo Italiji in jo bodo posnemali

Berlin, 10. maja. b. Tiskovna vojna med Veliko Britanijo in Italijo se v tukajšnjih političnih krogih spremlja z največjim zanimanjem. Razširile so se vesti, da bo tudi Nemčija odpoklicala iz Londona svoje poročevalce, vendar pa je bilo to večkrat z uradne strani demantirano. Popolnoma jasno je, da v Nemčiji pričakujejo, kakšen odmev bo imel italijanski sklep v Veliki Britaniji in kakšni bodo ukrepi. Nemški tisk je po vseh dosedanjih dogodkih izredno rezerviran in jih samo ponatiskuje brez vsakršnih komentarjev.

Tudi »Münchener neuste Nachrichten« je pri-

pozornost območjem, kjer se bo enkrat v bodočnosti križala z Anglijo.

Ker so se italijanski upi na sodelovanje s Francijo v skupni borbi proti Angliji razblinili v nič, ni preostajalo nič drugega, kot da se Italija kolikor mogoče in proti otipljivemu plačilu opre na Nemčijo. Tako je nastala sedaj os Rim-Berlin. Os, zveza, ki je nastala bolj vsled pritiska skupnih potreb kot iz čustvenih nagibov in ki je bolj podobna dvema hudo umnikoma, ki ju je za nekaj časa združilo obrežno skalovje, kot pa dvema rekama, ki se ljubče zlivata v eno sredi širokih ravnin. Italijansko-nemško sodelovanje je zahtevalo začasno poravnavo obstoječih sporov, medsebojni sporazum glede Avstrije, ki naj postane zvezan član v italijansko-nemški verigi, začasno razdelitev interesov tudi v Podonavju in na Balkanu, in sicer po načelu italijanskega imperija, da je Evropa za imperijalno Italijo postala negativna stran njene politike. Sredozemlje pa in Afrika poglavito središče njenega življenja. Os Rim-Berlin je evropska zavarovalna policia za organizacijo obrambe italijanskega imperija proti Angliji.

Ce posvetimo z zarometi teh ugotovitev na istočasne imperijalne praznike v Rimu in v Londonu, se ne moremo ubraniti vtisa, da gre za odločitve v bodočnosti, ki so usodnega pomena za svet.

občela večeraj zelo značilen članek, ki dokazuje, da so tudi že s nemške strani storjeni neki ukrepi v približno isti smeri, kakor jih je storila Italija. List povdarja, da je Velika Britanija v zadnjih mesecih popolnoma spremenila svoje stališče do Nemčije. Pred nekaj časa je še kazalo, da bo med Nemčijo in Veliko Britanijo prišlo do sporazuma glede vitalnih problemov Nemčije, sedaj pa je šla Velika Britanija zopet svojo pot. To stališče pa je zelo nevarno za bodočnost Evrope. Stališče vlade zastopa tudi britanski tisk, ki sedaj z redkimi izjemami objavlja skoraj vedno le neugodna poročila o Nemčiji. Razen tega se v britanskem tisku čuti gonja, kakršno je britanski tisk pričel nekaj mesecev pred svetovno vojno proti Nemčiji. Vse to daje slutiti, da se je Velika Britanija opredelila za tisto pot, ki lahko konča katastrofalno.

Francija je na strani Anglije in obsoja Italijo

Pariz, 10. maja. b. Tudi francoski tisk se bavi s prepovedjo uvoza angleškega tiska v Italijo ter zavzema odločno stališče proti Italiji. Zanimivo je, da je francoski tisk v tej zadevi popolnoma enoten.

Nacionalistični »Ami du Peuple« piše, da je pretirana italijanska občutljivost nerazumljiva, če se vpoštevata brezobzirne in nevalificirane napade italijanskega in nemškega tiska proti Angliji. To tembolji, ker mora vsak objektivni človek priznati, da angleški tisk v svoji kritiki ni prekorščil nikdar meja dostojnosti. To dokazuje samo zelo značilno dejstvo, da so diktature dosegle to, da ne morejo nič več prenašati tuje kritike. Tako na pr. očitata italijanski in nemški tisk angleškemu tisku razne klevete. List opozarja na pismo, ki je bilo prebrano

večeraj v vseh berlinskih cerkvah, v katerem je škof grof Preissing protestiral proti klevetniškemu pisanju nemškega tiska v zvezi s procesi, ki se vodijo proti katoliškim duhovnikom in redovnikom v Nemčiji. »Echo de Paris« piše, da je prepoved uvoza angleškega časopisja v Italijo izredno nepremisljena. To prepoved je izdal Mussolini neposredno pred kronanjem angleškega kralja, da na ta način pokaže svoje odkrito sovražstvo proti Angliji. Duce je zelo jezen na Anglijo, ker ni hotela sprejeti pogojev generala Franca za izpraznitev Bilbaua. To sovražstvo pa je naperjeno tudi proti sami Franciji. Sovražstvo Italije do Velike Britanije je tem večje, ker je angleška vlada povabila na kronanje še neguša. Mussolini je že preje sklenil, da ne bo poslal svoje delegacije v London, sedaj pa ne bodo niti italijanski listi objavili vesti o kronjskih svečanostih.

Poluradni italijanski komunikse se pritožuje zaradi stališča britanskega tiska proti Italiji in trdi, da oborožene sile Italije niso bile porazene pri Bermi. Za kakšne oborožene sile pa gre tu, se vprašuje francoski tisk. Ali one, ki jih je poslala Italija, če se sploh lahko govori o oboroženih silah, ko gre tu vendarle za »prostovoljce«? Mussolini torej protestira proti porazu italijanskih čet, istočasno pa sedi njegov delegat v londonskem neutralnem odboru, ki je v imenu Mussolinija prevzel obveznosti, da se v Španijo ne bo pošiljala italijanska vojska.

Angleško-italijanska napetost v Ženevi

Ženeva, 10. maja. b. V teku večerajšnjega dne se je radi vedno večje napetosti med Italijo in Anglijo ter napetih odnosov med Rimom in Berlinom precej poslabšal mednarodni položaj, tako da se v diplomatskih krogih z največjim zanimanjem pričakuje prihodnje zasedanje Zveze narodov. V poučenih krogih pričakujejo, da bo Zveza narodov odgodila izključitev neguša iz nje, tako da bo Italiji še naprej ostala zaprt pot v Ženevo. Ogorčenost, ki vlada v Rimu proti Angliji, se je pričela sedaj raztezati tudi na Nemčijo.

Glavni tajnik Zveze narodov Avenol je bil pretekle dni v Parizu, kjer je z merodajnimi osebnostmi vodil pogajanja. Anglija je namreč sklenila nastopiti proti vsaki izključitvi Abesinije iz Zveze narodov. Angleški predlog podpira velika večina držav zlasti s severa.

V zvezi s tem dogodkom pripravljata angleška in francoska diplomacija v Ženevi demonstracijo na ta način, da bo izjava angleške in francoske delegacije o svetovnem političnem položaju identična. London in Pariz bosta poskušala v tej svoji izjavi postaviti nosproti osišču Rim-Berlin osišče Zveze narodov. V tej izjavi se bosta oboje velesili dotaknili zlasti dveh problemov: češko-slovaškega in avstrijskega.

Vsled spora med Italijo in Anglijo se pričakuje sedaj, da bo Italija prepovedala tudi uvoz vseh francoskih listov. Britanija in Francija bosta zavzeli v tej zadevi enako stališče, namreč da njuni vidli nista v stanju izvajati kakšno kontrolo nad tiskom, ki je v obeh državah popolnoma svoboden. Enako tudi ne bodo storjeni nobeni ukrepi proti italijanskemu in nemškemu tisku, ker angleška vlada ne namrava ustvarjati nobenih napetosti pred kronjskimi svečanostmi.

Madžari v pričakovanju obiska italijanskega kralja

Budimpešta, 10. maja. Madžarska prestolnica se mrzlično pripravlja za sprejem italijanskega vladarja. Poleg uradnih proslav tekmuje prestolniško prebivalstvo že zdaj, da čimbolje pripravi sprejem visokih gostov. V trgovinah so razstavljene slike italijanskega kralja in cesarja in kraljice ter predsednika italijanske vlade. Po izločbah založb vidiš italijanska književna dela, v vseh hiš pa vohrajo poleg madžarskih zastav še italijanske.

Italijanski vladarski par bo ostal v Budimpešti štiri dni. Posebno odposlanstvo, sestavljeno iz šefa vojaškega doma kraljevega namestnika, zastopnika plemstva in mnogo dam visokih krogov, pojde italijanskemu vladarskemu paru naproti do meje. Kraljevi namestnik admiral Horty bo sprejel kralja in cesarja Viktorja Emanuela III. in kraljico in cesarico ter princezo Marijo Savojsko na budimpeštanski postaji. Tam bodo zbrani tudi delegati italijanske kolonije v Budimpešti. Nato bo veliki kraljevski spreved krenil v gala-vozu, kjer bo vpreženih po pet belih konj, po Rakoczyjevi ulici in nato po Kossuthovi ulici in se bo ustavil

na Mussolinijevem trgu, kjer bo peštanski župan pozdravil italijanski vladarski par z dobrodoščilo. Slavnostni spreved bo nato krenil proti kraljevski palači v Budimpešti, kjer se bodo visoki gostje prikazali na balkonu palače, da bodo videli obhod kmetov iz vseh delov Madžarske v narodnih nošah. Isti dan bo italijanski vladar položil venec na grob madžarskega neznanega junaka, drugi venec pa na italijanskem pokopališču. Nato se bo vršila velika vojaška parada na čast italijanskemu vladarskemu paru. Italijanski kralj in cesar bo tudi sodeloval pri lovu v Gödöllőju. Italijanski vladarski par si bo dalje ogledal muzeje, nato bo pa prisostvoval gala-predstavi v kraljevski operi. Kraljica in princeza Marija Savojska bosta obiskali italijanske šole in institut italijanske kulture. V palači italijanskega poslanstva bo kralj sprejel poklonitveno deputacijo italijanske kolonije.

Med obiskom italijanskega vladarskega para v Budimpešti bodo vse šole zaprte, prav tako pa tudi vse pisarne, da bo prebivalstvo prestolnice moglo slavnostno pozdraviti italijanski par.

Po španskih bojiščih

Salamanca, 10. maja. AA. (Havas.) Snoči ob 20 je izšlo to-le uradno poročilo vrhovnega poveljstva nacionalističnih čet:

Na baskovskem bojišču je sovražnik prejšnjo noč zbral več bataljonov pri Solubati in po močni topniški pripravi skušal pridobiti nekaj ozemlja. Naše čete so ga odbile in mu zadale hude izgube. Slabo vreme ovira večje operacije, vendar so mogle naše čete navzlic temu v odseku zapadno od Guernicee pri Bezanguizu in pri Amorebiati vsa-

vzeti dve važni točki. Sovražnik je skušal izgubljene postojanke znova zavzeti. Njegov poizkus se je pa zaradi odločne obrambe naših čet ponesrečil. Pri Maciacu smo zaplenili eno sovražno baterijo.

Na bojišču južne vojske je sovražno letalstvo vnovič bombardiralo Cordobo in napravilo v ta-mošnjem protimalaričnem disperzerju hudo materialno škodo. Šest oseb je ranjenih.

Primarij dr. Bogoljub Dragaš:

Kdo skrbi za otroke in mladino

Problem zaštite otrok in mladine je težavna naloga. Moramo namreč razlikovati, ali imamo s tem problemom opraviti na deželi, ali v velikem mestu.

Kdo pa misli pri besedi »velemesto« na to, kar v resnici socialno pomeni? Največji del našega ljudstva pri tej besedi gotovo ne misli ne na socialno zaščito ali na socialno dušebrižništvo, temveč na vse tiste užitke, ki jih velemesto nudi in ki jih tam moremo uživati. Koliko bede, gorja in pomanjkanja vpije tam v nebo? Koliko jih kliče na pomoč v podstrešnih luknjah in zatohlih kletih in je njih klic brezuspešen? Poročila in popisi o materialni in duševni bedi, ki jih dobiva javnost, niso zadostna, da bi si o velikosti nesreče in bede mogla napraviti pravo sliko. Če bi hoteli pravilni obseg izslediti in ugotoviti, moramo začeti pri otroški dobi. Od tukaj pa izslediti in preiskati vse življenjske odseke in starostne dobe do visoke starosti.

Ljudje so v velemestu pa tudi že v večjem mestu s to hlastnostjo in prerivanjem, z mehaniziranjem in amerikaniziranjem dela postali nerazumni. Posamezne skupine družbe se bolj in bolj oddaljujejo, prepadi med njimi so zmeraj večji in globlji. — Naloga socialnega in zdravstvenega dušebrižništva je, da te prepade premosti.

Ni lahko delo socialno-zdravstvenega dušebrižništva in delavca, če ga smem tako imenovati, zlasti ne v velikem mestu. Človek izgubi hitro in lahko pogum, ker uspeha ni tako hitro. Kako veliko število socialno-karitativnih naporov ostane brez uspeha? Seveda so mnogokrat socialni delavci tega sami krivi. Predvsem je čisto napačna postavitev zaščitnika kriva, ki se že kaže v občevarstvu z revežem in tistim, ki je brez pomoči. Socialni delavec, socialni dušebrižnik mora biti posebno izolan, čeprav je še tako učen. Zlasti mora biti izolan za delo v velemestu. Kdo naj ga opozori na vse te reči, če tisti, ki ga učijo in poučujejo, sami nimajo pojma o vseh tistih zadevah in o pravem stanju stvari. Pravilno je, da bodo vsi socialni delavci v svoji notranjosti čvrsti in utrjeni. To velja za vse stanovce, ki se ukvarjajo s socialnimi pa tudi z zdravstvenim delom.

Poglaviti viri socialnega in moralnega gorja in bede so in ostanejo vedno borba za vsakdanji kruh in borba z lastnim mesom in krvjo. Prva borba se more končati dobro s socialnimi sredstvi, torej z materialnimi, drugo gorje, vlada mesa, seksualnost pa z duševnimi in socialnimi sredstvi. — Da bo z zmanjšanjem in zlasti odstranjenjem socialne bede tudi moralna beda manjša, je jasno. Predolgo že traja ta gospodarska stiska, ta brezposelnost, ki je stvorila nov kader in poklic ljudi, ki nam bodo delali še zelo veliko skrbi, da jim vrnemo samozaupanje, upanje v nas in jih vrnemo na pravo pot. Same organizacije, sama društva in zveze nam v borbi proti tej bedi ne bodo pomogle, če se nam ne posreči, da ravno dušne ne vrnemo k ljudem nazaj. Kaj nam koristi, če socialnih čet v svoji notranjosti ne uvrstimo in ne utrđimo? Kaj nam koristi, če država, samouprava, banovina, občine, rodbine v vseh svojih akcijah skupno ne skočijo na pomoč! — Občine, skrbite za svoje otroke, kot se glasi tudi geslo unije za zaščito otrok!

Ni s tem veliko doseženo, če sem pa tja sanirano kak zrahljani in propadli zakon. Moramo sanirati gospodarstvo. Moramo stvoriti pogoje za zdravo družinsko življenje! Več spoštovanja pred človeško častjo, več človeške ljubezni! Če vse to storimo in dosežemo, potem bo vse prišlo samo od sebe. Moramo doseči zaupanje ljudstva v vse, kar obstoja, in zaupanje v boljše bodočnost. Če to zaupanje in ta duh dobimo nazaj v družino, v družbo, v državo, v banovino in občino in v posameznika, potem bo dobro. Da dobijo mase v svoje pomočnike zaupanje, se morajo pomočniki učiti, da jih razumejo, morajo se naučiti, kako se k ljudstvu stopi, in se naučiti, da bi ga razumeli. Ni zadosti, da smo pripadniki ene ali več karitativnih organizacij ali društev. Ni zadosti, če izvršujemo samo uradne ure, ali če smo naročniki enega od karitativnih časopisov ali dnevnikov! Ni zadosti, da ob nedeljah ali kateri dan držimo samo predavanje. Ali pa, da k našim sobratom gremo tedaj, če socialnega delavca, kot sem ga imenoval, kliče k njemu beda! Danes moramo v njihovo družbo, z njimi občevarati, jim pomagati in svetovati. Naši socialni pomočniki se morajo torej učiti množice razumeti. Naj pogledajo v svet proletarcev in morajo z njimi čutili. Samo s socialno-karitativnim in zdravstvenim delom od duše do duše, od človeka do človeka si bomo uvrstili tla.

Pred velikim številom let sem že predlagal pred veliko anketo, kako naj se sanira in konsolidira zaštita otrok in mladine. O teh predlogih obstoji brošurica.

V večjih mestih: v Ljubljani, Mariboru, Celju itd. naj se po vzoru Ljubljane pri občini ustanovi, če že ni, socialni odbor občinskega sveta. Ta socialni odbor naj sodeluje in prvi vrsti z državno in banovinsko zaščito ter tudi s privatnimi karitativnimi organizacijami. Strokovno delo seveda morajo izvršiti samo strokovnjaki v tem delu, izveščani juristi, uradniki, zdravniki, zaščitne sestre. Drugo pomožno delo pa lajki, drugače ni uspeha.

V Ljubljani je ustanovljen »Vrhovni socialni svet« mesta Ljubljane, ne pa ljubljanskega občinskega sveta, ker občinski svet ima svoj socialni odbor. V tem socialnem vrhovnem svetu pa mora biti delo koordinirano in razdeljeno tako, da vsaka ustanova, vsako društvo, vsaka organizacija vrši svojo funkcijo in delo koordinirano v prid mesta Ljubljane. Ne smemo vsi isto delati. Seveda politike in strankarstva v takem svetu ne sme biti. Po vzoru tega sveta naj bi se uredila neka socialna liga v drugih večjih mestih, podobna protituberkulozni ligi, ampak še bolj konfederativna.

Vrhovni socialni svet bi za zdaj moral:

1. proučiti sedanje stanje socialnega dela različnih korporacij in društev, število organizacij;
2. da izvrši registracijo vseh korporacij;
3. proučiti možnost in način koordinacije in kooperacije socialnega dela;
4. da izdela načrt za skupno sodelovanje vseh javnih, zasebnih društev in korporacij;
5. na podlagi vseh na ta način (točke 1—4) pridobljenih podatkov se potem odredi posebni odseki sveta (sekcije) itd. in se prične poslovanje;
6. zbirati skušnje različnih strokovnjakov in s tem ustvariti široko podlago za presojanje razmer, kakor jo zmore posameznik, društvo ali ustanova v okvirju lastnega ožjega delokroga. Vrhovni socialni svet mora pokazati, kaj je v različnih društvih, ustanovah storjeno, kar se v njem z delom drugih itd.

Naj vrhovni socialni svet svoje delo počasi izdela, čeprav bi trajalo nekaj mesecev. Na deželi naj se ustanovi pri občinah, kot svetovadni organ občinskega odbora, socialni odbori. V tak odbor pa naj pridejo socialno čuteči pošteni delavci, kmetje, duhovniki, učitelji in kot strokovne moči na vsak način zaščitne sestre, če so v dotični občini na razpolago ali vsaj v dotičnem okolišču. Unija za zaščito otrok pa naj bo zveza vseh društev in organizacij za vso Slovenijo. Občinski odbori naj imajo v uniji svojega člana.

Ta predlog je pač samo priloga k zadevi: »Občine, skrbite za svoje otroke!«

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Zbor Zveze združenih delavcev

Lep napredek slovenske katoliške delavske organizacije

Ljubljana, 9. maja.

Danes ob 10. dopoldne je bil v dvorani OUZD izredni občni zbor ZZZ, na katerem je bilo zastopanih 32 podružnic s 65 delegati. Občnega zbora so se udeležili tudi zastopnik Strojne zveze poljedelskega delavstva, zastopnika Društva združenih zasebnih in trgovskih namestencev Slovenije Črna in Pernišek, dalje razni prijatelji organizacije, kakor misijonar Godina in sodnik Tomc. Predsednik Franc Kukovica je predčital pozdravna pisma nadškofu dr. Jegliču in škofu dr. Rožmanu in dr. Tomažiču, ministrom dr. Korošcu in dr. Kreku in banu dr. Natlačenju, kar je bilo sprejeto z navdušenjem.

Tajniško poročilo je podal France Preželj. Iz njegovega izbrnega poročila posnemamo, da je organizacija v prejšnjem letu zrasla od 7 tvarišev na 2150, ki se dobro zavedajo, kaj pomeni ta organizacija. Organizacija je katoliška, delavska in strokovna. Zajemljamo slovenskega delavca vsega: njegovo miselnost, njegovo dobro voljo, njegovo arce in njegovo čustvovanje. Potem bo organizacija rasla in zmagovala še naprej, tako da bo v prihodnjem obdobjem zboru štela že več tisoč članov.

Centrala ZZZ je napravila v tem času svojega obetosa nešteto intervencij, mnogo sestankov, razpisala je mnogo okrožnic, sprejela in razpisala veliko dopisov. Za funkcijonarje podružnic je priredila tridnevne strokovni tečaj, ki je odlično uspel. Na tečaju je bilo 22 predavanj, predavalo pa je 18 predavateljev. Centrala je v najožjih zvezah s tovarniškimi namestencem organizacije in s strokovno poljedelsko zvezo. Ves ta sklop slovenskega delavstva šteje nad 5000 članov. V organizaciji tudi delujejo mnogi slovenski duhovniki.

Ključ temu, da je organizacija komaj začela z delovanjem, je že pri letošnjih volitvah obratnih zaupnikov dosegla 24 mandatov. Pri prihodnjih volitvah pa bo to število povečala najmanj za 200 odstotkov. ZZZ je odlično sodelovala pri sklepanju kolektivne pogodbe pri KID na Jesenicah. Tudi pri sklepanju kolektivne pogodbe za gradbeno delavstvo, ki bo verjetno v najkrajšem času podpisana, je ZZZ vsekoli preudarno in dosledno zastopala starejše delavstvo. ZZZ je začela tudi pogajanja za sklenitev kolektivnih pogodb v št. Lovrencu na Pohorju, v Račeah pri Zidanem mostu in v Soteski na Dolenjskem. Za tajniškim poročilom je sledilo blagajniško poročilo, nakar je govoril

predsednik g. Franc Kukovica.

Izjavljal je, da je v zadnjem letu res nastopilo zboljšanje v gospodarstvu, ker število brezposelnih

kako lepi so bili vselej Marijini prazniki in shodi v dekleški družbi pod njegovim vodstvom.

Hotel je še po svoji smrti vsaj posredno zgajati mladino za Boga in Brezmadežno, zato je volil v oporoki vse svoje premoženje zavodu svetega Stanislava. Tako je postal s svojim plemenitim dejanjem v pravem in polnem pomenu besede: Zavodnik.

12. Jožef Kerčon

27. aprila 1903

Tisto leto, ko je 1868 umrl škof Friderik Baraga, je izšel Kerčonov molitvenik »Pravi služabnik Marijine«.

Gotovo pri tem pisatelj na nikogar ni mislil manj kakor nase, vendar je v tej knjižnici nehoti, kakor trideset let pred njim Slomšek v molitveniku »Življenja srečen pot«, orisal svoje lastno življenje.

Tudi v nečem drugem je Kerčon podoben Slomšku. Kakor je ta veliki apostol slovenskega ljudstva obnovil Marijine kongregacije za lavantinsko škofijo, tako jih je poklical Kerčon zopet v življenje na Kranskem. To zaslužno in častno delo je združeno z imenom vnanje dekleške Marijine družbe pri urušinkah v Škofji Loki.

Še večjega pomena za splošno Marijino čiščenje na Slovenskem so bile njegove lepe »Šmarnece«. Trikrat mu je skorajda Marija sama vodila šmarčniško pero, da jo je tako prisrčno proslavil v treh šmarčniških knjigah. Kerčonove »Šmarnece« še danes niso ovene. Še vedno jih radi prebirajo, kateri hočejo poživiti v sebi otroško zaupanje v Marijo.

Blagodejno vplivajo na nežno kožo!

ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG
omamljivega vonja — snežnobele barve

ELIDA
mila

† Fran Rozman

kjer je služboval le 4 mesece in potem — do zadnjega na tukajšnji šoli. — Ime Rozman je daleč naokoli znano v najlepšem pomenu besede. In njegove zasluge? Vedno in povsod, kjer je videl, da je koristno, je pomagal ter se ni bal nobene žrtve. Preveč bi bilo naštevati, kje vse se je udeležoval rajni Rozman! Od občinskega župana, pa tja do gasilstva — vsepovsod ga najdemo! — Prav posebno ga je odlikovala njegova vesela, odkrita narava. Vsak, ki je imel priliko biti v njegovi družbi, bo potrdil, da je le malo takih.

Blag mu spomin!

ganizaciji nov polet pri delu in udeleževanju.

Toda položaj ni rožnat. Najvišje delavske meze so v zadnjem času padle, srednje meze čutijo pritisk, da se znižajo, nižje meze se ne dvigajo. V takem položaju je treba pozdraviti namen kr. vlade, ki je izdala uredbi o minimalnih mezdah, da se s tem zagotovi skromna eksistenca slabim in najslabše plačanim delavcem, ki bo zaščiten pred izkoriščanjem. Odstavek o razsodiščnem postopku pa pride prav vsem tistim organizacijam, ki hočejo, naj se njih spori obravnavajo mirno in naj se delavstvo ne poslužuje takoj sredstev, ki jih propagirajo ekstremisti.

Delavske ustanove bodo res koristno delovale za delavstvo, če bodo imeli v njih odločujočo besedo res od delavstva izvoljeni možje. Zahtevamo čimprejše volitve v Delavsko zbornico.

Po poročilih odbora, ki jih je občni zbor z navdušenjem vzel na znanje, je predsednik nadzorstva tov. Kranjc predlagal obnemu zboru, da podeli odboru absolutorij. Občni zbor je poročilo nadzorstva odobril.

Sledilo so volitve novega odbora. V odbor so bili izvoljeni tov.: Kukovica Franc, Valant Milan, Preželj France, Grebenšek Venčeslav, Kalfič Rudolf, Hvale Maks, Pirih Milko. Za člana nadzorstva so bili izvoljeni tov.: Kranjc R., Smersu R., Sitar A., Lenarčič Jože; v razsodišče pa tov.: Godina J., Mihelič F. in Loboda Jože.

Po izvršenih volitvah je tajnik tov. Preželj prebral »Poslovnik ZZZ«, ki ga je občni zbor soglasno odobril. Pri predlogih je bil sprejet sklep, da od 1. julija 1937 znaša članarina za centralo 4 Din na mesec. Člani, ki postanejo brezposelni, plačujejo kot članarino le 1 Din mesečno. Za brezposelnega se smatra, kdor je v mesecu brez dela vsaj tri tedne. Občni zbor je obravnaval tudi predloge podružnic, ki so bili predloženi pismeno v smislu pravil § 17, in sicer glede mladinske delavske priloge v listu, glede izdajanja lastnega glasila, uvedbe enotnih znakov in izdaje knjižice o »Delovnem pravu«. Sprejel se je sklep, da novi odbor po svoji uvidenosti izvede te predloge kolikor bo to možno in izvedljivo ter primerno.

Občni zbor je sprejel tudi važno resolucijo ki jo bomo priobčili jutri.

Fašisti napadajo srednješolce

Ljubljana, 10. maja.

Danes ob treh popoldne je bil telovadni nastop vse srednješolske mladine na vojaškem vežbališču v Dev. Mariji v Polju. Nastopila je moška in ženska mladina, ki je pokazala, da se je v telesnih vajah mnogo naučila, čeprav je šolska telovadba v zadnjih časih popolnoma neodvisna od raznih zasebnih organizacij. Nastopilo je okoli 1.500 dijakov in dijakin, ki so precizno izvajali vaje, tako da je kakšnih 250 občinstva, največini starši, bilo prav zadovoljno z izvajanjem mladine. Posamezne nastope so vodili tednjeni učitelji ljubljanskih srednjih šol. Vreme je bilo ugodno. Sodelovala je vojaška godba, ki je spremljala izvajanje mladine.

Prava sramota pa se je pripetila, ko je okoli petih srednješolska mladina odhajala z vojaškega vežbališča po Zaloški cesti skozi Moste v mesto. V bližini železniških zatvornic jih je pričakovala skupina fašistično usmerjene mladine, ki so med surovim vpitjem navalili na srednješolce ter jih začeli neusmiljeno pretepati. Prav po fašističnih metodah izza časa nekdanje Orjune so ti teroristi

navalili na srednješolce. Fašisti so mladeniče pretepli, najhujša pa je bila družba kakih 5 znanih pretepačev, ki so imeli znake neke ilegalne organizacije. Fašisti so skušali izzivati z raznimi vzkliki, češ da so oni večji patrioti, kakor večina naših srednješolcev, toda naša srednješolska mladina čuti danes slovensko in jugoslovansko ter je v odgovor predzrnim izzivalcem pričela vzklikati: »Živela Slovenija v svobodi Jugoslaviji!« To je naše fašiste še bolj pobesnelo. Le manjši del srednješolcev se je pridružil fašistično usmerjenim mladeničem. Ti so nekaj časa vpili po Zaloški in Sv. Petra cesti med splošnim posmehom vsega ljubljanskega občinstva. Ko so prišli v mesto, so se morali poparjeni razgubiti.

Ta nastop fašistične in JNS-arske mladine je naše srednješolce še bolj ogorčil proti njenim metodam in so se naši najmlajši inteligentje trdo odločili, da bodo v bodoče še bolj vestno čuvali duhovno dediščino slovenskih mater, enako pa bodo ljubili tudi našo skupno državo, nikdar in nikoli pa se ne bodo vdali zopni fašistični ideologiji, ki žali slovenski narod in vse naše svetle tradicije!

Nevarni žeparici pod zapahom

Lep uspeh domžalskih orožnikov, ki so aretirali dve nevarni in spretni žeparici

Domžale, 10. maja.

Zadnji čas so se po semih in birmah v kamniškem okraju neprestano dogajale žepne tatvine. Tako je bilo dne 27. aprila na sejmu v Lukavici okrađenih več žensk, vendar je bilo zasledovanje žeparice brezuspešno. Tudi pri birmi v Kamniku dne 2. maja so se pojavile žeparice. Včeraj je bila birma v Domžalah. Orožniki so vso pozornost obr-

nili na žeparice. Opazili so neko žensko, staro okrog 45 let in oblečeno v črno obleko s črnim klobukom na glavi, ki se je ves čas birmovanja sumljivo premikala med ljudmi in se vedno pojavila za vrsto birmancev, ko je pozornost ljudi obrnjena na škofa. Orožniki so organizirali nekaj ljudi, ki so to žensko opazovali od blizu in kmalu ugotovili, da je žeparica. Orožniki so jo nato aretirali in odvedli na orožniško postajo. Tam so ugotovili, da je aretiranka Ivana Majdič, rojena 25. maja 1895 v Dobu in tja pristojna. Živela je večinoma v Zatrebu kot natakarka. Zadnje čase pa se je držala v Ljubljani, od koder je delala »izlete« na deželo. Majdičeva je splošno znana žeparica in je bila že osemkrat predkaznovana.

Kmalu nato so orožniki aretirali še drugo žensko, in sicer Karolino Mazvar, rojeno 14. oktobra 1909 v Uršnih selih. Mazvarjeva je lahkoživka in je zaradi prostitucije izznana iz Ljubljane. Kaznovana je bila že 11-krat. Mazvarjeva je priznala, da jo je Majdičeva nagovorila, da gresta v Domžale na »lov«. Vsak ukradeni znesek bi Majdičeva takoj izročila Mazvarjevi, tako da bi pri Majdičevi, če bi jo prijel, ničesar ne našli. Ves nakradni plen bi si potem po sestrski delili. Pri Majdičevi so našli posebne škarje, s katerimi je strigla žepne in jermene pri ročnih torbica. Pri obeh so našli le majhno vsoto denarja in par rožnih vencev, našli so tudi denarnico, ki jo je Majdičeva odvrkla. Priznali sta, da sta bili 17. aprila na sejmu v Lukavici in 2. maja na birmi v Kamniku, tajita pa tatvine. Orožniki so obe prepeljali v zapore kamniškega sodišča. Kdor je bil zadnje čase o priliki birmo ali seima okrađen, naj to takoj sporoči bližnji orožniški postaji, ker je gotovo, da sta vse žepne tatvine v kamniškem okraju v zadnjem času zagrešili aretirani ženski.

Fram

Javno razsvetljavo ob cesti do kolodvora nujno potrebujemo. Cesta skozi vas je že razsvetljena, dodati je le še kakih 6 luči. S tem bi bilo zelo ustrezno popotnikom, zlasti pa delavstvu, ki se vsak dan vozi na delo v Maribor.

Timotej:

Flores Mariani

11. Feliks Zavodnik

1. oktobra 1902

Povsod po slovenski zemlji cveto pomladi jablana, a jeseni ne dozore povsod z enako obilnim sadom. Povsod po Slovenskem se časti Marija, a ne povsod z enakim učinkom in uspehom. Med slovenskimi kraji posebnega Marijinega češčenja se je v preteklih desetletjih odlikovala posebno škofja Loka; po svojih odličnih katehetih pri urušinkah.

Med tremi, ki jih omenjamo v teh spominskih zapiskih, je šel najprej po večno plačilo za svoje Marijino delo: Feliks Zavodnik.

»Rojenega v maju« — kakor je sam pripovedoval svojemu predniku na škofjeloški katehetski službi — »so me botri prej nesli pred šmarčni oltar kakor pred krstni kamen.« Temu primerno so tudi Marijini roženski zvonomi prej povabili njega na večni praznik in nebo kakor druge Marijine častilce na rožensko pobožnost v cerkev. Umrl je namreč prvega oktobra.

Preden se je ločil od katehetske službe in samostanske cerkve, je dal z zlatimi črkami vklepati nad samostanska vrata besede: »Deo et Immaculatae«.

Bogu in Brezmadežni je bilo posvečeno vse njegovo duhovniško delo. Nekdanje njegove gojenke se še sedaj ob svojih 50. letih spominjajo,

Srce, ledvice, živce (nervozna, razburjenost, prenapetost in slabe žlice), ženske, kataralne in nervozne motnje (beli cvet, neobčutljivost t.s.l.), prehodna doba žen in moških (klimakterij), jetra, želodec, kamne, spolne slabosti in motnje (splošne kakor tudi nervozne, sklerozo, zdrnanje žileze (sladkorno bolezen, ght i.i.d.), otroci z dobrim uspehom

Radensko zdravilno kopališče (pri Mariboru)

Zahtevajte prospekte!

Jutri, 12. maja

Kraljevsko kronanje v Londonu

Stari obred v glavnem mestu britskega imperija. — Slavnost v cerkvi.

»Liber regalise, knjigo obredov za kronanje angleških kraljev, so pred 600 leti sestavili menihi westminsterske opatiije in so jo odtlej že večkrat predrukali. Kraljica Elizabeta jo je dala prevesti na angleški jezik. Če bi bili še dandanes veljavni vsi obredi, bi moral kralj od Towerja, obdan s princi, lordi, vitezi, uradniki in heroldi pod baldahinom jezdit v cerkev. »Maziljenec je bil v prejšnjih časih kralj tudi zato, ker je, po srednjeveškem izročilu, prevzel nekakšno duhovniško oblast. Kralj sedanjih časov pa ostane le posvetni vladar, vendar mora biti tako prežet z vladarsko službo in dolžnostjo, da je tudi zdaj nekakšen duhovni vladar. Angleški narod je rajnega kralja Jurija V. tako častil, da ga je skoraj na oltar povzdignil. In novi kralj Jurij VI. se mora zavezati — vsaj ljudstvo to pričakuje od njega —, da bo stopal popolnoma po stopinjah svojega, tako priljubljenega očeta. — Angleži veliko držijo na obred kraljevega kronanja v cerkvi. Prav resno jim je, da slavnost v cerkvi ni le za oko, marveč se izvede tako, kakršne so obredne besede po svetem pismu.

Tri ure obreda

Zdaj je kraljevska dvojica že več tednov v Windsorju — tudi zato, da se okrepi za naporni dan kronanja. Kralj ni vprav trdnega zdravlja in ta veliki dan bo zahteval od njega dosti moči. Cerkevni obred je jako dolg. Kraljica Ana je prišla ob enajstih dopoldne v cerkev in je prišla iz nje šele ob pol osmih zvečer. Ko so kronali kralja Jurija IV., je bila opatijska cerkev že ob 6 zjutraj natlačena z ljudmi — in do osmih zvečer so trajali obredi. Sedanji kraljevski dvojici bo laže. Prišla bosta ob pol enajstih v cerkev in se vrnila v buchinghamsko palačo ob štirih popoldne. Ves srednjeveški obred pa se mora izvršiti z moderno natančnostjo. Prej je bilo kaj presledkov in odmorov med kronanjem; zdaj se ne sme nihče odstraniti tudi za minuto ne.

Vadili so se

Za kronanje je bilo več vaj. Vsi udeleženci slavnosti so se morali svojih vlog prav natančno naučiti. Včeraj, 10. maja, so imeli generalno preizkušnjo, ki so jo izvršili prav do podrobnosti. Vlogo kralja je imel norfolški vojvoda, za kraljico pa je bila lady Howard, sestra norfolškega vojvode. Ta dva namestnika kraljevske dvojice so celo mazlili, vendar ne s pristnim oljem za kronanje. A tudi kralj Jurij in kraljica Elizabeta sta se morala vaditi in učiti v windsorskem gradu; norfolški vojvoda ju je poučil o vsem in kraljevska dvojica je še zasebno imela svojo vajo v cerkvi westminsterske opatiije.

Slavnostni obhod po mestu

Na sto tisoče — mogoče dva milijona — ljudi bo imelo priliko ogledati si slavnostni obhod, za katerega so imeli tudi že več vaj. Ceste, po katerih bo šel sprevoz, merijo skupaj devet kilometrov. Od teh odpade tri kilometre na dohod v opatiijo. Sprevoz bo šel med drugim tudi po cestah Picadilly, Regent in Okeford, ki so najbolj živahne v Londonu. Policija ima velikansko nalogo, da bo mogla vzdrževati red. Veliko ljudi bo na cestah kar prenočilo, da bodo drugi dan v prvi vrsti. Bržkone bo tudi več omedlevic in slabosti. Ko so pokopavali kralja Jurija V., je bil naval tako velik, da bi bilo skoraj kmalu nekaj ljudi pomečanih. Policija bo na dan kronanja uporabljala poseben način paznje, ki so jo že preizkusili pri velikih nogometnih tekmah.

350.000 tribunskih sedežev

Ze zgodaj jutraj bodo jutri v sredo, vse omenjene ceste polne, ker se bo vsak bal, da ne bi pravočasno prišel na svoj prostor. Brez dvoma bo že ob 6 zjutraj vse zasedeno. Sedeži so bili doslej tudi po 1000 do 10.000 dinarjev, zdaj so jih dobili tudi že za 500 dinarjev. S sedeži so nastale kar kupčije in zato je vlada dala postaviti tribuno s 150.000 sedeži, 100.000 sedežev je dala za polovično ceno svojih lastnih stroškov (po 200 do 150 dinarjev) raznim gostom, poslancem, uradnikom, častnikom, zastopnikom društev itd. Ker bodo morali biti gledalci skoraj ves dan na tribunah, če bodo hoteli videti ves sprevoz, so za tribunami razni šotori za okrepčila. Sedeže so priredili tudi po izložbah trgovin, kjer bo šel sprevoz mimo. Skupno bo 350.000 sedežev na tribunah, koliko pa bo gledalcev po oknih, na strelah itd.

London ni zdaj že nekaj tednov prav nič lep. Slavnostna cesta Mall se je spremenila v dolgo vrsto samih tribun. Okrogli prostor pred buckinghamsko palačo je spremenjen kar v cirkuse. Pogled na krasno pročelje parlamenta je ves pokvarjen. Spomeniki so se morali skriti v lesen opaž, da so ko leseni zaboji. Ljudje, ki pridejo v London, več ko četrtil milijona bo tujcev, ne bodo videli nobenih lepot Londona. Tudi parki so pokvarjeni; po njih so reševalne postaje. Seveda so pa tribune tem lepše okrašene in je sploh ves tisti del mesta ena sama zastava in mavrica samih barv.

Vojasvo in policija

Na dan kronanja bo nastopilo 35.000 vojakov; za špalir 25.000, za pažnjo drugod za 10.000. An-

Svečanostni sprevoz na kraljevski jubilejni slavnosti 9. maja 1935 v Londonu, ki spominja na kraljevo kronanje jutrišnjega dne.

gleški dominijoni, Indija in vse kolonije so odposlali svoje vojaške formacije. Pri obhodu ne bodo zastopane samo vse čete, namreč tudi sploh vsa plemena in verstva. Avstralce, Nove Zelandce in Rodezijske je vse občuduje v Londonu radi njih alikovitih uniform. Prav težko so namestili po Londonu vse te vojaške čete in vojašnice jim že zdavnaj niso bile kos. Iz Kanade je prišla tudi četa mountierjev, orožnikov na konjih, ki so svoje konje pripeljali s seboj. Ugovarjali so, češ da se bodo konji ustrašili medvedjih kučem angleške garde. A Kanadčani so odgovorili, da so njih konji vajeni živih medvedov, nikar da bi jih bilo strah kučem! Tako je morala vlada plačati dragi prevoz konj iz Kanade v London.

Vse ogromne množice ljudstva bo urejalo 15 tisoč londonskih, 2000 zunanjih in 8000 posebnih policij. Šestdeset zvočnikov bo sporočalo policistom povelja. Poedine skupine redarjev bodo vedno telefonsko in brzojavno v zvezi. Med gledal-

ci bo množica detektivov. Sploh je za varnost do podrobnosti vse poskrbljeno. Imena vseh, ki imajo sedeže po tribunah, so morali že javiti Scotland Yardu in tudi naslove prenočišč. Predvsem bodo jako gledali na prste žeparjem in klatežem, ki so se brez dvoma že vtihtopili v London, dasi je že več tednov vsa varnostna služba na kolodvoru in v pristanišču jako poostrena.

Veliko sitnosti bo imela policija z raznimi zastopniki tujih plemen, ki bodo tudi hoteli biti upoštevani. Tako so neke indijske žene, ki jih noben tujec ne sme pogledati, a ki bodo le hotele videti sprevoz. Kako bo policija ravnila s takimi posebnostmi, je seveda poglavje zase!

Brez dvoma se bodo vse londonske oblasti globoko oddahnile, ko bo minul ta veliki 12. maj. Poglavitno odgovornost za vse za ves dan ima norfolški vojvoda in pravijo, da bo dobil za svoj trud visoko odlikovanje, ki si ga bo brez dvoma pošteno zaslužil.

Prekooceanski letalski promet

Pred kratkim je bilo objavljeno, da se bo vršil potniški promet z letali preko Oceana že to poletje. Dolgo zaželeni cilj letalske tehnike in gospodarskega napredka na tem polju se sam s tem uresniči. Je temu deset let, ker je polkovnik Lindbergh kot prvi preletel Ocean. Bil je to velik dan za letalstvo kakor bo tudi sedaj otvoritev novega prometa z letali med starim in novim svetom preko Oceana.

Smeri, v katerih bo preletavan Ocean, so dosedaj v programu tri, za katero od teh treh pa bode padla odločitev, pa še ni dosedaj znano. Prva najsevernejša bi vedla iz Anglije preko Islandije, Grönlandije v Kanado, druga bi bila iz Anglije preko Irske, Nove Fundlandije v New York in tretja južna smer iz Lisbone preko Azorov in Bermudov v New York. Ta poslednja je najbolj primerna, kar se tiče atmosferskih prilik v področju nad Oceanom. Naj pripomnim, da kljub temu propagira polkovnik Lindbergh severnejšo progo.

Promet bo vzdrževala angleško-ameriška družba, katere bo postavila v promet šest do osem letal najnovejših tipov in najmodernejših tehnične izvedbe. Podobni bodo namreč ameriški tipi že obstoječim kot so n. pr. »Cina Clipper« in »Flyng Clipper« tovarne San Martin v Baltimoreu USA. Bodo to gornjeklina letala v teži 50 do 60 ton s potovalno hitrostjo 300 do 350 km na uro. Prostor bo v njih tako obsežen, da bo lahko sprejelo tako letalo štirideset do petdeset potnikov poleg številne posadke, katerim bodo na razpolago spalne kabine, klubi itd. z vsem komfortom, za kar so posebno Američani zelo iznajdljivi. Moderna radionaprava bo skrbela za stalno zvezo med obema celinama, Ameriko in Anglijo.

Preletavana zračna linija meri preko 6000 km in polet bo trajal po dosedanjih tehničnih proračunih 20 do 22 ur, med tem ko Lindberghov je trajal okoli 36 ur brez prestanka.

Ugotovimo lahko na podlagi teh dat, da so hitrosti štiri- do šestkrat večje kakor so pa pri najmodernejših prekooceanskih parnikih.

Promet bo urejen tako, da bo imelo vsako letalo in z njim vred posadka dan odpočitka po preleteni progi v eni smeri. S tem bo dana možnost, da se bo letalo točno pregledalo in event. popravilo. Računa se, da v letu 1938 do 1939 se bo park letal v toliko povečal za ta promet, da bo mogoče preletavati Ocean enkrat ali dvakrat dnevno v obeh smereh.

Kar se tiče cene za osebo, za tak polet, bo pa še dovolj visoka v prvih pričetkih. Če pa vzamemo napovedi ameriških tehnikov o uporabi Dieselmotorjev v specialni izpopolnjeni izvedbi v te namene, bo polovanje po tem mnogo ceneje in ureničila se bo predpostavljena cena za karlo na 415 dolarjev iz New Yorka do Londona. Gledati pa moramo na te napovedi danes še s primerno rezervacijo, ker potem bi bilo potovanje ceneje kakor pa s prekooceanskim parnikom v turističnem odeljenju.

Novo letališče Praga-Ruzinje

Radi velike delavnosti na dosedanjem starem letališču Praga-Kbeli, ki si je delilo civilno letalstvo z vojaškim, se je pokazala potreba graditi novo letališče. Gradijo ga v Ruzinju, oddaljenem 11 km od Prage, kar je precejšnja daljava, ki se bo pa skrajšala z novo cesto. Leži ob cesti na progi Praga—Karlovi vari.

Letališče ima podobo trapeza, čigar površina meri 108 ha. Posamezne strani merijo približno: severna 870 m, južna 1450 m, zapadna 900 m, vzhodna 1000 m. Fronta glavnih objektov je postavljena proti severu, kar je neugodno ali pri tej terenski situaciji se ni dalo drugače izvesti.

Zanimivo je namreč, da so zgrajeni prostori za tri letalske družbe; vsaka bo imela prostore zase. Kakor je znano, ima čsl. civilno letalstvo tri družbe (Čsl. statni aerolinie, Čsl. leteska společnost in Air France), česar v pretežnih drugih državah ni, in ta problem oddelitve v tem terenu ni bilo lahko rešiti. Vsa čast pa čehoslovaškimi arhitektom, katerim se je to dobro posrečilo.

Teren okoli hangarjev in postaje je valjan in obsega 60.000 m². Pred postajnim poslopjem so za vešene žarnice pod steklom v zemlji. Poleg uradnih prostorov, je nameščena v tem poslopiju tudi udobna restavracija. Na levi so trije veliki hangarji. Zgrajeni so iz jekla in obzidani z votlo opeko in vsak meri: dolžina 50 m, širina 30 m, višina 8 m. Tu so nameščeni tudi upravni prostori in delavnice, pri vsakem hangarju zase. Za hangarji so štiri stavbe za osebe, ki obsegajo 46 družinskih stanovanj. Zraven so moderne garaže in na drugi strani je poslopje za ravnatelja.

Brezčični prenos slike iz Lakehursta. Ameriški člani letališča v Lakehurstu rešujejo potnike in posadko zrakoplova »Hindenburg«. Videti je kapitana Lehmana (v uniformi), ki ga odvedejo s kraja nesreče. (Medtem je Lehmann zaradi poškodb že umrl.)

Odmevi z velike nesreče „Hindenburga“

Dopisnik nekega nemškega lista je izjavil: »Ležim v kliniki v Lakehurstu. Več ur smo križarili nad letališčem, ker je bila huda nevihta v ozračju. Mogoče je bil zrakoplov poln elektrike in je šinila iskra vanj pri dotiku z zemljo in se je vnel. Kapitan Lehmann mi je zakričal: »Treščilo je!« Hotela sva skočiti spredaj dol, a zaradi plamenov ni bilo mogoče. Potem sva oba skočila skozi okno. Zamotala sva se v žice in se ožgala po obrazu in rokah. Američani so naju iztrgali iz omota in naju še rešili. Nesrečniki, ki so bili v ladji, so vsi mrtvi.« (Do zdaj so jih našli 35.)

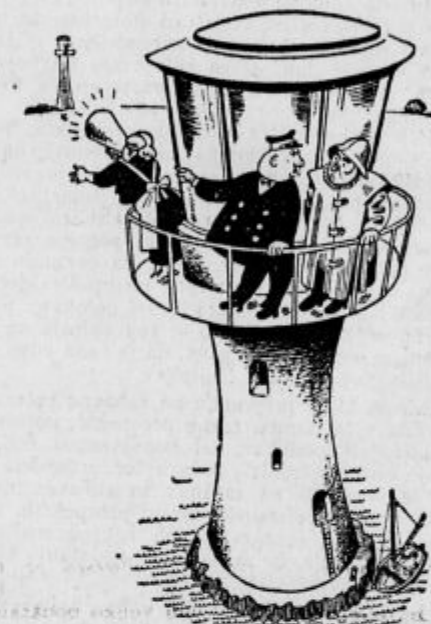
Iz Newyorka poročajo, da je poveljnik letališča Lakehurst odredil, naj predložijo preiskovalni komisiji o strašni nesreči vse fotografije in filme, kolikor jih je kdo napravil. Pet filmskih družb je poslalo svoje fotografe v Lakehurst. Aparati so že delovali, ko se je »Hindenburg« še srečno bližal letališču. Tako je posnet ves strahotni dogodek od začetka do konca. To je pač dokument, ki bo veliko pripomogel za razčiščenje vzroka strašne nesreče.

»Hindenburg« zavarovan za 218 milijonov Din.

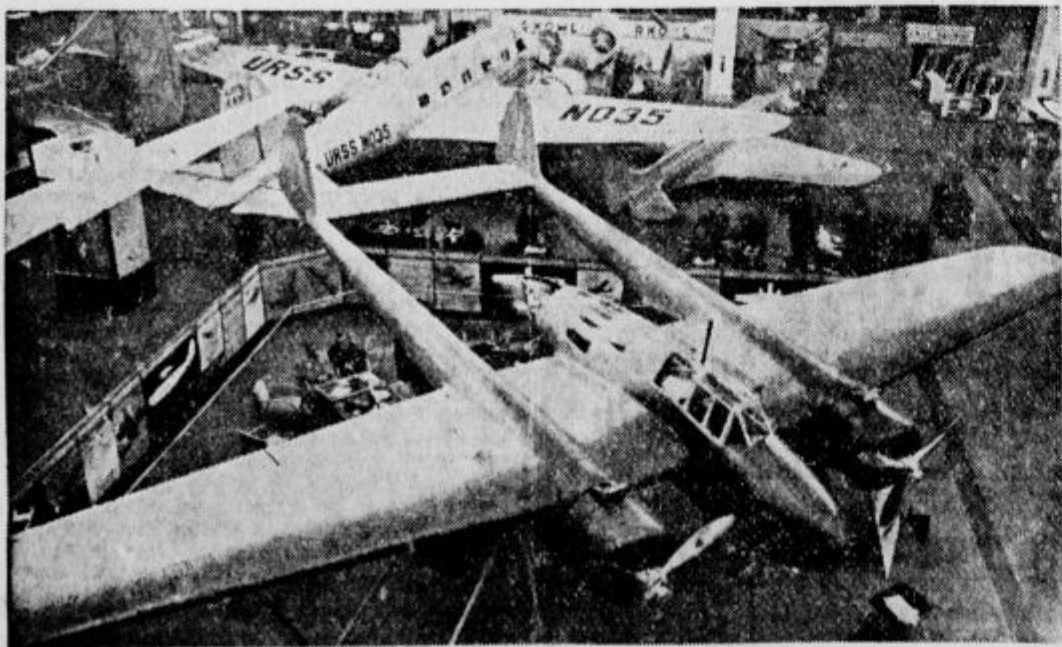
Ponesrečeni zrakoplov »Hindenburg« je bil pri neki veliki nemški zavarovalnici zavarovan za 72 milijonov dinarjev. Potniki so bili zavarovani za primer nezgode za 33 milijonov in za primer smrti tudi 33 milijonov, posadka za 15 milijonov za primer smrti in za primer pohabljenosti za 34 milijonov dinarjev. Zavarovalnica je izjavila, da bo še nadalje sprejemala zavarovalnine za nemško zrakoplovstvo.

Trupla ponesrečencev

bodo odpeljali v Evropo s prvim parnikom družbe Hapag, ki pojde v Evropo. Le kapitan Lehmann ostane na mrtvaškem odru v Njujorku, dokler ne dospe tjakaj njegova žena, ki je zdaj na poti v Njujork.

»Da, saj vidite, moja žena takole ves dan preklepeta z ženo čuvaja na sosednjem svetilniku!«

Najnovejši zrakoplovi »Fokker« za prekomorski polet.

Nov moment v aferi Sonksy:

Ervin Zelenka odpoveduje naziv
turdke Zelenka & Co.

Maribor, 10. maja.

Izredno pozornost je vzbujal v Mariboru našnji »Ponedeljski Slovenec« z izčrpnim poročilom o razvoju afere tekstilne tovarne Zelenka & Co. Javnost se zlasti zanima za nadaljni potek sodnega postopka proti lastniku tovarne Bedrihu Sonksyju, v katerem se bo odločilo, ali bo veljavna predznanbna vrstnega reda v zemljiški knjigi za 12 milijonov dinarjev, ki jo je Sonksy izvršil tik, predno se je vknjižila finančna oblast za znesek 5.403.920 dinarjev, na katerega je bil Sonksy radi utaje davkov obsojen. V tem slučaju bi namreč država prav težko prišla do svojih zahtevkov. Pozornost pa je vzbujal tudi zadnji odstavek našega poročila, v katerem smo se dotaknili vprašanja koncesije. V tem pogledu smo se danes informirali ter dognali od zanesljive strani, da so tudi tukaj nastopili novi momenti.

Tekstilna tovarna, katere lastnik je Bedrih

Sonksy, nosi naziv Zelenka & Co. Ob ustanovitvi podjetja sta bila solastnika tvornice Ervin Zelenka in Bedrih Sonksy, koncesija pa se je glasila na ime Ervina Zelenka, ki se je ob ustanovitvi firme nahajal na tekstilni soli na Dunaju, katero je absolvirala leta 1928. Istega leta pa je že Ervin Zelenka izstopil iz podjetja, prepustil pa je lastniku Sonksyju svoje ime. Sonksy bi bil kot inozemec le s težavo dobil koncesijo za tovarno. Ker pa je že ločitvena tožba med Bedrihom Sonksyjem in njegovo soprogo Greto vzbudila v Mariboru precej prahu, še več pa sedaj obsodba finančnega sodišča radi davčne utaje, pri vseh teh aferah pa je javnost zamenjavala naziv tvornice E. Zelenka & Co. in ime njenega edinega lastnika Bedriha Sonksyja, je g. Ervin Zelenka sodnim potom zahteval odtegnitev svojega imena iz naslova tovarne E. Zelenka & Co. G. Ervin Zelenka utemeljuje svoj korak s tem, da trpi radi tega tudi ugled tovarne in zaloge pohištva Ernst Zelenka, ki je last njegovega očeta.

Občni zbor Slovenske straže
v Mariboru

Maribor, 10. maja.

V nedeljo dopoldne se je v dvorani na Aleksandrovi cesti 6 vršil 1. redni občni zbor Slovenske straže v Mariboru, katerega so se udeležili številni zastopniki podružnic in prijatelji narodno obrambnega dela. Ko je nujna potreba po narodno obrambnem delu pred drugim letom pokrenila ustanovitev Slovenske straže, katere predhodnica Slovenska straža v Ljubljani, je bila od strani oblasti pred leti razpuščena, ni bilo nikakih sledov nekdanje naše narodno obrambne organizacije in je zato bilo treba začeti popolnoma znova. Začetek nove Slovenske straže je bil zato težaven, s tem večjim veseljem pa zato moremo zreti na uspehe njene prvoletne delovanja.

Predsednik dr. Franjo Sušnik je v svojem uvodnem poročilu orisal smernice, ki so odbor vodile pri njegovem delu. Slovenska straža ni hotela biti podporná organizacija, marveč hoče biti res le to, kar ji ime pove, namreč stati hoče na straži in varovati vse, kar je našega, slovenskega, zemljo, socialne pravice slovenskega kmeta in delavca, varovati našo tradicijo, zavest slovenske skupnosti in pobijati vse, kar bi utegnilo naše gospodarske in kulturne zaklade ogrožati. Slovenska straža je seboe afirmirala s prvo številko svojega lista »Slovenska straža«, z drugo in tretjo številko pa je hotela javnost seznaniti z narodno pokrajinskimi posebnostmi Ptujja in njegove okolice ter Meziške doline. Z njima je obenem skušala gojiti navezanost na pokrajinsko občestvo, z njo in preko nje pa na skupno slovensko občestvo.

Organizacijsko poročilo je podal prof. Ladislav Mlaker. Odborniki so napravili okoli 30 obiskov v raznih narodno ogroženih krajih in ob tej priliki ustanovili 11 podružnic. Povsod so našli veliko razumevanje za narodno obrambno organizacijo in delo, obenem pa tudi veliko podatkov o nevarnem gibanju in prodiranju Nemcev, kateremu pogoja Slovenska straža vsjo skrb. Odbor je v Mariboru priredil tečaj za svoje zaupnike, ki se je vršil v Mariboru in je lepo uspel.

O tajniškem poslovanju je poročal g. O. Vreča. Od ustanovnega obnega zbora, ki se je vršil 13. novembra 1935, je odbor prejel 700 dopisov, odposlal pa okoli 3000. Predsedstvo je imelo 37 sej, vodstvo pa 5. O družinskih blaginji je poročal g. ravatelj J. Lekan, kateri z ozirom na mladost društva ni baš z rožicami poslan.

Sledila so poročila zastopnikov podružnic, ki so poročali o delu podružnic in podali sliko narodnostnih razmer v njihovih okoljih ter opozoril na marsikateri pojav nevolnosti v vrstah nemške narodne manjšine.

Pri volitvah je bilo izvoljeno novo predsedstvo in vodstvo. Predsednik je prof. Ladislav Mlaker, podpredsednik dr. Macarol, odvetnik v Konjicah, tajnik F. Kotnik, vadniški učitelj v Mariboru in blaginjski g. Ivan Vračko, uradnik v Mariboru. V vodstvo so bili izvoljeni ugledni mariborski nacionalni in kulturni delavci.

Slovenski straži želimo v bodočem in naslednjih letih enakih in še večjih uspehov, kakor v prvem letu ter mnogo prijateljev, ki jo bodo podpirali moralno, predvsem pa gmotno!

Drzen vlom v Dolnji Lendavi

Dolnja Lendava, 10. maja.

V noči na nedeljo je bil izvršen v Dolnji Lendavi drzen vlom, o katerem govori še danes vse mesto. Vlomilska tolpa je vdrla v poslovne prostore našiške družbe, ki ima v Dolnji Lendavi veliko žago. Vlomilci so se spravili nad blaginjo, ker pa s svojim primitivnim orodjem niso mogli najmodernejše blaginje načeti, so jo naložili zunaj na kmečki voz. Moralo jih je biti precej, kajti blaginja tehtla 6000 kg. Poleg blaginje pa so odnesli tudi omaro z raznimi spisi ter vse skupaj odpeljali par kilometrov proč od Dolnje Lendave na nek travnik in tam navtrali blaginjo. Bili pa so razočarani, ker so našli v njej samo 2000 Din. Razbito blaginjo in omaro so pustili na travniku in zbežali v noč.

13 letna deklica se je ustrelila

Vitanje, 10. maja.

V Rakovcu v bližini Vitanja se je dogodil tragičen slučaj, ki je globoko pretresel okolico. 13-letna hčerka lovškega čuvaja Grabnerja, ki je uslužben pri grofu Turnu, se je ustrelila z lovsko puško. Rozalija je bila zelo živčno bolna ter se je za vsako malenkost razburila. Tik pred dogodkom se je sprla s služkinjo; nakar je zbežala v sobo in se zaklenila. Nekaj trenutkov za tem so zaslišali strel in našli otroka mrtvega.

Prihova

Umrila je vrla gospodinja Ozimič Marija iz Vrhpolja v 50. letu starosti. Pokopal jo je in imel ganljiv govor ob grobu g. Ozimič Jožef, dekan v Laporju, gospodarjev brat. Naj počiva v miru!

Na praznik Vnebohoda je priredilo prosvetno društvo iz Loč pri Konjicah kot gost na Prihovi lepo igro »pri kapelici«. Igralci Ločani so izvršili mojstrske svoje vloge. Zlasti sta ugodala Metka in Jurček. G. kaplan Modrinjak jih je dobro izveljal.

Stranie

Dne 26. aprila t. l. je umrla v Županijah njivah ga. Ana Osolnik, žena upokojenega trboveljskega rudarja, tukajšnjega domačina Jakoba Osolnik. — Muž je bil še zdrav pri pogrebu, pa tudi še čvrst

malo poznane, v nemški objem zašlega slovenskega skladatelja; Ouverturno, ki je ustvarjena k operi »Planetič in pisana za klasično simfonisko zasedbo, je priredil primerno za godalni orkester L. M. Škerjanc. — Tako je bil spored sicer nekoliko neenoten, a bogat na mikavni kontrastnosti.

Odlike violinista Sočtensa so nam že znane. Ze ponovno smo poudarjali njegove prednosti, ki se kažejo čisto in tehnično dovršene igre, plemenito ubrane zvočnosti, ki jo doprinajajo tako fino in jasno ubrani toni ter podajanja sploh, ki ima za osnovo resnobno poglobljenost in vsebinsko upoštevanje. Te iste prednosti so bile odzvene tudi tokrat ter so dvigale vrednoto podajanja, ki je dvigalo v dojemalno zavzetje nad svojevrstnimi violinistami lepoto in postalo vir resnih umetniških užikov.

Orkester se je ob izvajalčevi umetniški vrednosti tudi sam razgibal in je lepo sledil roki dirigenta, ki pozna značaj in zahtevne posamezne skladbe ter jim sledi navzven z umirjeno kretnjo.

Dirigent pa je doprinesel veliko umetniško delo tudi kot pianist; zlasti v zvočno natrpani, čustveno zasiteni, a tehnično mnogozahtevni Frankovi sonati je razkril vse pomembne vrednote svoje klavirske igre in lep zanos svojega duševnega sveta.

Koncert je bil v orisanem značaju privlačen umetniški dogodek; ni bil ravno polno, vendar ugodno obiskan.

Proslava »Materinskega dne«

Kolo jugoslovanskih sester je priredilo v proslavo materinskega dne koncert, ki se je vršil v veliki filharmonični dvorani in ki je imel po sporedu značaj akademije s pestro izvedbo.

Govor, ki ga je s tenko občutljivostjo za skrivnost matere episal Miran Jarc in ki je izvenel v velikem spoznanju, da more rešiti človeka edino ljubezen, kot utripa med materjo in otrokom, je za uvod govoril režiser Ciril Debevec: njegova beseda je bila kot podana misel — preprosta, kristalna in silna. — Glasbeni spored je izvenel, kot izvenel po navadi sporedi takih koncertnih akademij, na katerih se srečajo prav različni izvajalci, kojih raznostrana umetniška stremjenja družijo čut dolžnosti in zaključeno izvajalsko zaporedje. Tako je s primerno mladostno iskrenostjo in z lepim občutkom zapel več pesni mladinski zbor ženske realne gimnazije in moški zbor učiteljskihnikov pod vodstvom I. Repovša. Tako sta na dveh klavirjih podali Silva Hrašovec in Božena Šapleja nekaj primernih skladb v živahni, lepo ubrani in ugodno izdelani igri. In tako sta nastopila tudi dva operna solista — Zlata Gjurgjenčeva in Aleksander Kolacio. Slednji je v zvočno sočnem petju podal nekaj narodnih, sopranistinja pa je zapela več umetnih samospevov Mušorgskega. Stritofa ter nekaj novih, zlasti po zvoku zanimivih spevov Pavla Sivica (ki je oba pevca tudi občuteno spremljal na klavirju); vse pesmi je pevka izoblikovala z njej lastnim zmisлом za mehko in čustveno podprto melično usločnost.

Prireditelj je bila deležna manjše pozornosti od strani občinstva, ki se ni odzvalo v kaj obilnem številu.

Sport
Plavalci pripravljajo veliko stvar

Ljubljanska plavalna elita je sredi mrzličnih priprav na veliki dogodek letošnje plavalne sezone, na gostovanje nemškega kluba »Wasserfreunde« iz Hannovera.

Nemci so že odpotovali iz Hannovera na veliko turnejo, ki jih na praznik 27. t. m. pripelje v Ljubljano, otvoriti dolgi niz letošnjih plavalnih tekmovanj, katere nameravajo naši plavalci izvesti ali pa se jih udeležiti.

Gostovanje Hannoverancev je velik in pomemben dogodek česar se najbolj zavedajo plavalci sami, ki jih je pač predvsem strah tega, da jih zgodi-

nji datum ne bi zatekel nepripravljenih. Prav radi te tako zgodnje tekme, ki bo — vsaj za naše vater-polo moštvo — gotovo najvažnejša in najtežja v vsem času obstoja našega plavalnega športa, je uprava Ilirije letos angažirala inozemskega trenerja cel mesec prej in že od 1. maja je madžarski reprezentativac Bela H o h l pridno in vztrajno nã delu, da ilirijanske plavalce dostojno pripravi na veliko srečanje.

Podrobnosti o gostih, o domačem moštvo in o tekmovalstvu samem bomo poročali v prihodnjih dneh.

Razpis

propagandnega nacionalnega lahkostatskega mitinga za povabljeni Akademski Športnega Kluba Primorje v Ljubljani 13. in 16. maja 1937.

Akademski Športni Klub Primorje v Ljubljani priredi v soboto 13. in nedeljo 16. maja 1937 propagandni nacionalni miting za povabljeni.

Prireditelj se vrši na igrališču ASK Primorja, Tyrševa cesta, s pričetkom v soboto 13. maja ob 18. uri, v nedeljo 16. maja ob 13.30 uri.

Pravico nastopa imajo vsi verificirani in neverificirani atleti (izuzeti so atleti z zabrano nastopa zaradi kazni ali prestopa iz kluba v klub) klubov, članov JLAZ, ki so povabljeni na prireditelje.

Prijave se posiljajo na naslov: Savo Šušnic, Tavčarjeva ul. 17/II, najpozneje do 8. maja ob 12. uri z priloženo prijavnino 5 Din za točke in osebe ter 15 Din za moštvo.

Naknadne prijave kakor tudi prijave brez prijavnine se ne sprejemajo.

Nagrade: pri 5 tekmovalcev dve priznanici, pri več kakor 5 tekmovalcev tri priznanice. Isto velja tudi za moštva.

Tekmovanje se vrši na tekalšču, ki je pokrito z ugaski, dolgo 420 m in ima 4 nedvigljene zavoje.

Tekmovanje se vrši po pravilih in pravilnikih JLAZ.

Program in vrstni red disciplin je naslednji:

I. dan ob 18. uri:

1. skok v višino z zal. seniorji 18.00 h, 1a. skok v višino z zal. jun. C 18.00 h, 2. met krogle seniorji 18.10 h, 3. tek 5000 m 18.30 h, 4. troskok seniorji 18.40 h, 4a. troskok juniorji C 18.40 h, 5. tek 200 m za povabljeni atlete 18.55 h, 5a. tek 200 m odprto za ostale atlete, 6. met kopja seniorji 19.00 h, 7. tek 900 m seniorji 19.10 h.

II. dan ob 13.30 uri:

1. 15.30 h 100 m seniorji predtek, 2. 15.30 h skok ob palici, 3. 15.40 h met diska seniorji, 3a. 15.40 h met diska 1.5 kg juniorji C, 4. 16.00 h tek 400 m za povabljeni atlete, 4a. tek 400 m odprto za ostale atlete, 5. 16.10 h 100 m, seniorji finala, 6. 16.15 h tek 1500 m seniorji, 7. 16.15 h skok v dalj, z zal. seniorji, 7a. 16.15 h skok v dalj, z zal. juniorji C, 8. 16.25 h met kladiva seniorji, 9. 16.45 h švedska stafeta (400×300×200×100 m).

Razpis

Zimsko-sportni odsek Savinjske podružnice SPD v Celju priredi dne 17. maja 1937 (binkoštni ponedeljek ob severni strani Ostrične nad Logarsko dolino smučsko tekmo v slalomu (veleslalom).

Start ob 16. pod Škarjami, cilj ob gozdni meji nad Klemenčkovim planom. Trasa in dolžina proge bo določena na dan tekme, z upoštevanjem snežnih in vremenskih razmer. Ako pa bodo tehnične prilike dopuščale, bo proga že dan pred tekmo transpirana in odprta tekmovalcem za trenenje.

Tekmovalne prilavnice treba poslati prireditelju najpozneje do 14. maja. Proti plačilu dvojne prijavnine bo prireditelj izjemoma upošteval tudi prijave, ki jih prejme v Aleksandrovo domu v Logarski dolini dne 16. maja ob 18. uri.

Zrebanje startnih števil bo v Aleksandrovo domu dne 16. maja ob 19. uri.

Objava rezultatov in razdelitev diplom ba na dan tekme (binkoštni ponedeljek) ob 16. v Aleksandrovo domu v Logarski dolini.

Zmagovalce dobi naslov: »Prvak doline v slalomu za leto 1937«.

Prijavnina znaša Din 5.

Debelost ni lepa

Ia je pa dostikrat v zvezi z nezadostno nego telesa. Kjer se opušta pravilna nega in skrb za pravilno prebavo, kjer se ničesar ne podvzame, da se iz telesa redno odstranjuje škodljive usedline in razne snovi, tam nastopi debelost, najprej komaj opazno, a neprepričljivo, a po debelosti nastanejo tudi druge motnje, ki pretvoriijo življenje v težave. Urejena prebava, pravilna izmenjava snovi — to so predpogoji za dobro zdravje.

Ze več decenijev je znana in od lekarnarjev priporočena Krušen sol kot dober regulator prebave in presnavljanja, zato tudi Vi pričuite s kuro Krušen soli, ako trpite na debelosti.

Originalna velika steklenica stane samo 45 Din a traja tri (3) mesece, mala steklenica pa 27 Din.

Dobi se v vseh lekarnah.

Oglas reg. S. Br. 29.613/35.

atleta ter Din 5, za moštvo je poslati na naslov: SK Jugoslavija, Celje — France Dobnik, Celje, Breg št. 32, do 18. maja t. l. Takadne prijave, kakor tudi prijave brez prijavnine se ne bodo sprejemale.

Nagrade so: pri 5 tekmovalcih v poedini disciplini dve priznanici, pri več kot 5 tekmovalcih v poedini disciplini pa tri priznanice.

Tekmovanje se vrši po pravilih in pravilnikih JLAZ.

Program in vrstni red disciplin je tale:

1. Tek 100 m juniorji C, 2. Skok v dalj, z zal. jun. C, 3. Met kroglice 5 kg jun. C, 4. Tek 1500 m jun. C, 5. Skok v višino z zal. jun. C, 6. Met diska juniorji C, (1.5 kg), 7. Troskok z zal. jun. C, 8. Met kladiva 5 kg jun. C, 9. Stafeta: 4 krat 100 m juniorji C.

Kolesarska zveza Jugoslavije (Službeno). Na seji upravnega odbora dne 22. 4. t. l. se je razpravljalo o prošnji neodvisnih vozačev Ljubice Stejapana, Grgea Stejapana in Fiketa Rudolfa ter je bilo sklenjeno, da se razveljavijo kazni, s katerimi so bili kaznovani omenjeni vozači. Obenem se jim daje pravico za nadaljni nastop v kategoriji neodvisnih vozačev in se sklene, da se v okviru zvezne organizacije organizira odbor za neodvisne in profesionalne vozače po predpisih UCI. V smislu § 30 zveznih pravil in § 2 pravilnika sodniškega zbora se ugotovi, da centralni sodniški zbor po omenjenih pravilih nima pravice obstoja, temveč samo sekele v posameznih podvezah. Zaradi tega je upravni odbor črtal pravico naziva centralnega sodniškega zbora zagrebški organizaciji kolesarskih sodnikov in jih prevedel v vrsto sekcij sodniškega zbora. Ker je treba sodniški zbor temeljito organizirati v duhu avtonomnega sodniškega foruma, se pozivajo vse sekcije, naj pošljejo upravnemu odboru na vpogled seznam svojih sodnikov s priloženimi izpitnimi zapiski, po katerih se bodo vsem izpranim sodnikom izdale potrebne legitimacije za tekoče leto.

Podaljšanje roka natečaja
Zveze športnih zvez kraljevine Jugoslavije.

Na željo mnogih tekmovalcev je strokovno propagandni odbor ZSZ podaljšal rok za tele natečaje:

I. Strokovna literatura:

a) za najboljšo knjigo »Higijena športa«;
b) za najboljšo lahkostatsko knjigo »Tek«;
c) za najboljšo knjigo o plavanju »Tehnika in metodika športnega plavanja«.

Rok natečaja je 1. julij 1937.

II. Dela iz področja:

a) Biologija in šport;
b) Psihologija in šport;
c) Umetnost in šport.

Rok natečaja je 15. juni 1937.

Dela, ki so bila oddana v prvem roku, se lahko dvignejo in ponovno izročijo do novega roka.

Strokovno propagandni pododbor.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Torek, 11. maja: 11.00 Soliska ura: Kdo je naš največji sovražnik (predava v mlad, začetnem smislu g. V. Jagodici) — 12.00 Virtuozni (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13.00 Cas, spored, obvestila — 13.15 Radijski orkester — 14.00 Vreme, borza — 18.00 Pesmi iz Istre — 18.40 Pregled današnjega stanja islama (g. urednik Fr. Terseglav) — 19.00 Cas vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: Mestrovitve Vidovdanjski bram (Branko Mašić, knjiz.) Zagreb — 19.50 Zabavni zvočni tednik — 20.00 Gotovae: Koleda (plošča) — 20.30 Violinski koncert Roberta Sočtensa s spremljevalcem Orkestralno društvo Glasbene Matice. — Uvodno besedo bo govoril g. prof. I. M. Škerjanc. — 22.15 Lahka glasba (Radijski orkester).

Mariborsko gledalište

Torek, 11. maja ob 20: Školjka, Red A.
Sreda, 12. maja: Zaprto.
Četrtek, 13. maja ob 20: Dolarska princesa, Red B.

Za birmance:

vsakovrstne molitvenike kot:
»Pri Jezusu«, »Večno življenje«
i. t. d., rožne vence, verižice,
svetinjice, trakove, mirtine
venčke in šopke, ročne torbice
kupite najceneje v trgovini:

H. NIČMAN, Ljubljana
Kopitarjeva ulica 2.

ZAHVALA

Vsem, ki ste nas ob bridki izgubi
naše ljubljene sestre, gospodične

IVANKE AVBELJ

otroške vrtnarice na III. mestnem vrten
na kakršenkoli način tolažili in z nami
sočustvovali, se iskreno zahvaljujemo.
Iskrena hvala vsem darovalcem lepega
cvetja in vencev ter sploh vsem, ki ste
jo spremili k njenemu prezgodnjemu
grbu. Prisrčna zahvala tudi g. primarju
dr. Blumauerju in drugim gospodom
zdravnikom, ki so jo skušali ohraniti
pri življenju. Posebno zahvalo smo
dolžni preč. g. p. dr. Romanu Tomincu
in drugim očetom frančiškankom, dalje
šolski mladini, vsem učiteljskim zborom,
posebno g. nadzorniku Grumu za udeležbo
pri pogrebu. Se enkrat vsem prav
prisrčna hvala in Bog povrni!
Ljubljana, dne 10. maja 1937.

ZALUJOČI BRATJE IN SESTRA.

Obhajilne
slike

čez 50 različnih vzorcev
po velikosti od Din 1--
dalje nudi trgovina

H. NIČMAN, LJUBLJANA
KOPITARJEVA UL. 2

Kariž Ferdinand

dne 10. maja jutraj.
Pogreb bo v sredo, 12. maja ob 4 po-
poldne iz hiše žalosti, Glinška ulica 7,
na pokopališče k Sv. Križu.

Zalujoci:

ZOFIJA, ANGELA, OLGA in SLAVA,
hčerke: VIKTOR, zet.

Primarij dr. Bogoljub Dragaš:

Kdo skrbi za otroke in mladino

Problem zaštite otrok in mladine je težavna naloga. Moramo namreč razlikovati, ali imamo s tem problemom opraviti na deželi, ali v velikem mestu.

Kdo pa misli pri besedi »velemesto« na to, kar v resnici socialno pomeni? Največji del našega ljudstva pri tej besedi gotovo ne misli ne na socialno zaščito ali na socialno duševno zdravje, temveč na vse tiste užitke, ki jih velemesto nudi in ki jih tam moremo uživati. Koliko bede, gorja in pomanjkanja vpije tam v nebo? Koliko jih kliče na pomoč v podstrešnih luknjah in zatohlih kletih in je njih klic brezuspešen? Poročila in popisi o materialni in duševni bedi, ki jih dobiva javnost, niso zadostna, da bi si o velikosti nesreče in bede mogla napraviti pravo sliko. Če bi hoteli pravilni obseg izslediti in ugotoviti, moramo začeti pri otroški dobi. Od tukaj pa izslediti in preiskati vse življenjske odseke in starostne dobe do visoke starosti.

Ljudje so v velemestu pa tudi že v večjem mestu s to hlastnostjo in prerivanjem, z mehaniziranjem in amerikaniziranjem dela postali nerazumni. Posamezne skupine družbe so bolj in bolj oddaljene, prepadi med njimi so zmeraj večji in globlji. — Naloga socialnega in zdravstvenega duševništva je, da te prepade premosti.

Ni lahko delo socialno-zdravstvenega duševništva in delavca, če ga smem tako imenovati, zlasti ne v velikem mestu. Človek izgubi hitro in lahko pogum, ker uspeha ni tako hitro. Kako veliko število socialno-karitativnih naporov ostane brez uspeha? Seveda so mnogokrat socialni delavci tega sami krivi. Predvsem je čisto napačna postavitev zaščitnika kriva, ki se že kaže v obnavljanju z revežem in tistim, ki je brez pomoči. Socialni delavec, socialni duševnik mora biti poseben izsolan, čeprav je še tako učen. Zlasti mora biti izsolan za delo v velemestu. Kdo naj ga opozori na vse te reči, če tisti, ki ga uči in poučujejo, sami nimajo pojma o vseh tistih zadevah in o pravem stanju stvari. Pravilno je, da bodo vsi socialni delavci v svoji notranjosti čvrsti in utrjeni. To velja za vse stanovce, ki se ukvarjajo s socialnimi pa tudi z zdravstvenim delom.

Poglaviti vzroki socialnega in moralnega gorja in bede so in ostanejo vedno borba za vsakdanji kruh in borba za lastnim mesom in krvjo. Prva borba se more končati dobro s socialnimi sredstvi, torej z materialnimi, drugo gorje, vlada mesa, seksualnost pa z duševnimi in socialnimi sredstvi. — Da bo z zmanjšanjem in zlasti odstranitvijo socialne bede tudi moralna beda manjša, je jasno. Predolgo že traja ta gospodarska stiska, ta brezposelnost, ki je stvorila nov kader in poklic ljudi, ki nam bodo delali še zelo veliko skrbi, da jim vrnemo samozaupanje, upanje v nas in v njih vrnemo na pravo pot. Same organizacije, sama društva in zveze nam v borbi proti tej bedi ne bodo pomogle, če se nam ne posreči, da ravnodušno ne vrnemo k ljudem nazaj. Kaj nam koristi, če socialnih čet v svoji notranjosti ne učvrstimo in ne utrdim? Kaj nam koristi, če država, samouprava, banovina, občine, rodbine v vseh svojih akcijah skupno ne skočijo na pomoč! — Občine, skrbite za svoje otroke, kot se glasi tudi geslo unije za zaščito otrok!

Ni s tem veliko doseženo, če sem pa tja saniramo kak zrahljani in propadli zakon. Moramo sanirati gospodarstvo. Moramo stvoriti pogoje za zdravo družinsko življenje! Več spoštovanja pred človeško častjo, več človeške ljubezni! Če vse to storimo in dosežemo, potem bo vse prišlo samo od sebe. Moramo doseči zaupanje ljudstva v vse, kar obstoja, in zaupanje v boljšo bodočnost. Če to zaupanje in ta duh dobimo nazaj v družino, v družbo, v državo, v banovino in občino in v posameznika, potem bo dobro. Da dobijo mase svoje pomočnike zaupanje, se morajo pomočniki učiti, da jih razumejo, morajo se naučiti, kako se k ljudstvu stopi, in se naučiti, da bi ga razumeli. Ni zadosti, da smo pripadniki ene ali več karitativnih organizacij ali društev. Ni zadosti, če izvršujemo samo uradne ure, ali če smo naročniki enega od karitativnih časopisov ali dnevnikov! Ni zadosti, da ob nedeljah ali kateri dan držimo samo predavanje. Ali pa, da k našim soprotnikom gremo tedaj, če socialnega delavca, kot sem ga imenoval, kliče k njemu beda! Danes moramo v njihovo družbo, z njimi občevati, jim pomagati in svetovati. Naši socialni pomočniki se morajo torej učiti množice razumeti. Naj pogledajo v svet proletarcev in morajo z njimi čutiti. Samo s socialno-karitativnim in zdravstvenim delom od duše do duše, od človeka do človeka si bomo učvrstili tla.

Pred velikim številom let sem že predlagal pred veliko anketo, kako naj se sanira in konsolidira zaščita otrok in mladine. O teh predlogih obstoji brošurica.

V večjih mestih: v Ljubljani, Mariboru, Celju itd. naj se po vzorcu Ljubljane pri občinski ustanovi, če že ne, socialni odbor občinskega sveta. Ta socialni odbor naj sodeluje v prvi vrsti z državno in banovinsko zaščito ter tudi s privatnimi karitativnimi organizacijami. Strokovno delo seveda morajo izvršiti samo strokovnjaki v tem delu, izveščani juristi, uradniki, zdravniki, zaščitne sestre. Drugo pomožno delo pa laiki, drugače ni uspeha.

V Ljubljani je ustanovljen »Vrhovni socialni svet mesta Ljubljane, ne pa ljubljanskega občinskega sveta, ker občinski svet ima svoj socialni odbor. V tem socialnem vrhovnem svetu pa mora biti delo koordinirano in razdeljeno tako, da vsaka ustanova, vsako društvo, vsaka organizacija izvrši svojo funkcijo in delo koordinirano v prid mesta Ljubljane. Ne smemo vsi isto delati. Seveda politike in strankarstva v takem svetu ne sme biti. Po vzorcu tega sveta naj bi se uredila neka socialna liga v drugih večjih mestih, podobna protituberkulozni ligi, ampak še bolj konfederativna.

Vrhovni socialni svet bi za zdaj moral:

1. proučiti sedanje stanje socialnega dela različnih korporacij in društev, število organizacij;
2. da izvrši registracijo vseh korporacij;
3. proučiti možnost in način koordinacije in kooperacije socialnega dela;
4. da izdela načrt za skupno sodelovanje vseh javnih, zasebnih društev in korporacij;
5. na podlagi vseh na ta način (točke 1—4) pridobljenih podatkov se potem odredijo posebni odseki sveta (sekcije) itd. in se prične poslovanje;
6. zbirati skušnje različnih strokovnjakov in s tem ustvariti široko podlago za presojanje razmer, kakor jo zmore posameznik, društvo ali ustanova v okvirju lastnega občinskega delokroga. Vrhovni socialni svet mora pokazati, kaj je v različnih društvih, ustanovah storjeno, kar se vjema z delom drugih itd.

Naj vrhovni socialni svet svoje delo počasi izdela, čeprav bi trajalo nekaj mesecev. Na deželi naj se ustanovijo pri občinah, kot svetovni organ občinskega odbora, socialni odbori. V tak odbor pa naj pridejo socialno čuteči pošteni delavci, kmetje, duhovniki, učitelji in kot strokovne moči na vsak način zaščitne sestre, če so v dotični občini na razpolago ali vsaj v dotičnem okolišu. Unija za zaščito otrok pa naj bo zveza vseh društev in organizacij za vso Slovenijo. Občinski odbori naj imajo v uniji svojega člana.

Ta predlog je pač samo priloga k zadevi: »Občine, skrbite za svoje otroke!«

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Zbor Zveze združenih delavcev

Lep napredek slovenske katoliške delavske organizacije

Ljubljana, 9. maja.

Danes ob 10. dopoldne je bil v dvorani OUZD izredni občni zbor ZZZ, na katerem je bilo zastopanih 32 podružnic s 65 delegati. Občnega zbora so se udeležili tudi zastopnik Strojne zveze poljedelskega delavstva, zastopnika Društva združenih zasebnih in trgovskih namestencev Slovenije Čeznovar in Pernišek, dalje razni prijatelji organizacije, kakor misijonar Godina in sodnik Tome. Predsednik Franc Kukovica je prečital pozdravna pisma nadškofu dr. Jegliču in škofu dr. Rožmanu in dr. Tomažiču, ministroma dr. Korošcu in dr. Kreku in banu dr. Natlačenju, kar je bilo sprejeto z navdušenjem. Tajniško poročilo je podal Franca Preželj. Iz njegovega izčrpnega poročila posnemamo, da je organizacija v poldrugem letu zrastle od 7 tovarišev na 2150, ki se dobro zavedajo, kaj pomeni ta organizacija. Organizacija je katoliška, delavska in strokovna. Zajeti moramo slovenskega delavca vsega: njegovo miselnost, njegovo dobro voljo, njegovo srce in njegovo čustvo. Potem bo organizacija rastle in zmagovala še naprej, tako da bo v prihodnjem občnem zboru štela že več tisoč članov.

Centrala ZZZ je napravila v tem času svojega obetosa nešteto intervencij, mnogo sestankov, razposlala je mnogo okrožnic, sprejela in razposlala veliko dopisov. Za funkcije podružnic je priredila tridenesni strokovni tečaj, ki je odlično uspel. Na tečaju je bilo 22 predavanj, predavalo pa je 16 predavateljev. Centrala je v najbližjih zvezah s tovarniškimi namestencem organizacije in s strokovno poljedelsko zvezo. Vse ta sklop slovenskega delavstva šteje nad 5000 članov. V organizaciji tudi delujejo mnogi slovenski duhovniki.

Kljub temu, da je organizacija komaj začela z delovanjem, je že pri letošnjih volitvah obratnih zaupnikov dosegla 24 mandatov. Pri prihodnjih volitvah pa bo to število povečala najmanj za 200 odstotkov. ZZZ je odlično sodelovala pri sklepanju kolektivne pogodbe pri KID na Jesenicah. Tudi pri sklepanju kolektivne pogodbe za gradbeno delavstvo, ki bo verjetno v najkrajšem času podpisana, je ZZZ veskokozi preudarno in dosledno zastopala starejše delavstvo. ZZZ je začela tudi pogajanja za sklenitev kolektivnih pogodb v št. Lovrencu na Pohorju, v Radečah pri Zidanem mostu in v Soteski na Dolenjskem. Za tajniškim poročilom je sledilo blagajniško poročilo, nakar je govoril

predsednik g. Franc Kukovica.

Izvajal je, da je v zadnjem letu res nastopilo zboljšanje v gospodarstvu, ker število brezposelnih

ne raste več, temveč poje. Kaže, da bo letos število zavarovancev doseglo najvišje število, kakor smo ga imeli pred 7 leti. Oni pesimisti, ki so vedno pripovedovali, da se položaj v gospodarstvu ne more zboljšati in da je za človeštvo rešitev le v komunizmu in boljševizmu, so se zmotili v svojih prerokbah. Zavest delavstva, da ni pred njim samo črna bodočnost, daje delavski strokovni or-

Fašisti napadajo srednješolce

Ljubljana, 10. maja.

Danes ob treh popoldne je bil telovadni nastop vse srednješolske mladine na vojaškem vežbališču v Dev. Mariji v Polju. Nastopila je moška in ženska mladina, ki je pokazala, da se je v telesnih vajah mnogo naučila, čeprav je šolska telovadba v zadnjih časih popolnoma neodvisna od raznih zasebnih organizacij. Nastopilo je okoli 1.500 dijakov in dijakin, ki so precizno izvajali vaje, tako da je kakšnih 250 občinstva, povečini staršev, bilo prav zadovoljno z izvajanjem mladine. Posamezne nastope so vodili telovadni učitelji ljubljanskih srednjih šol. Vreme je bilo ugodno. Sodelovala je vojaška godba, ki je spremljala izvajanje mladine.

Prava sramota pa se je pripetila, ko je okoli petih srednješolska mladina odhajala z vojaškega vežbališča po Zaloški cesti skozi Moste v mesto. V bližini železniških zatvornic jih je pričakovala skupina fašistično usmerjene mladine, ki so med surovim vpitjem navali na srednješolce ter jih začeli neusmiljeno pretepali. Prav po fašističnih metodah izza časa nekdanje Orjune so ti teroristi

ganizaciji nov polet pri delu in udejstvovanju.

Toda položaj ni rožnat. Najvišje delavske meze so v zadnjem času padle, srednje meze čutijo pritisk, da se znižajo, nižje meze se ne dvigajo. V takem položaju je treba pozdraviti namen kr. vlade, ki je izdala uredbo o minimalnih mezdah, da se s tem zagotovi skromna ekstenza slabo in najslabše plačane delavstva, ki bo zaščiten pred izkoriščanjem. Odstavek o razsodiščnem postopku pa pride prav vsem tistim organizacijam, ki hočejo, naj se njih spori obravnavajo mirno in naj se delavstvo ne poslužuje takoj sredstev, ki jih propagirajo ekstremisti.

Delavske ustanove bodo res koristno delovale za delavstvo, če bodo imeli v njih odločujočo besedo res od delavstva izvoljeni moške. Zahtevamo čimprej volitve v Delavsko zbornico.

Po poročilih odbora, ki jih je občni zbor z navdušenjem vzel na znanje, je predsednik nadzorstva tov. Kranj predlagal obnovo zbora, da podeli odboru absolutorij. Občni zbor je poročilo nadzorstva odobril.

Sledile so volitve novega odbora. V odbor so bili izvoljeni tov.: Kukovica Franc, Valant Milan, Preželj Franca, Grebenšek Venčeslav, Kalčič Rudolf, Hvale Maks, Pirih Milko. Za člane nadzorstva so bili izvoljeni tov.: Kranj R., Smersu R., Sitar A., Lenarčič Jože; v razsodišče pa tov.: Godino J., Mihelič F. in Loboda Jože.

Po izvršenih volitvah je tajnik tov. Preželj prebral »Poslovnik ZZZ«, ki ga je občni zbor soglasno odobril. Pri predlogih je bil sprejet sklep, da od 1. julija 1937 znaša članarina za centralo 4 Din na mesec. Člani, ki postanejo brezposelni, plačujejo kot članarino le 1 Din mesečno. Za brezposelnega se smatra, kdor je v mesecu brez dela vsaj tri tedne. Občni zbor je obravnaval tudi predloge podružnic, ki so bili predloženi pisмено v smislu pravil § 17, in sicer glede mladinske delavske priloge v listu, glede izdajanja lastnega glasila, uvedbe enotnih znakov in izdaje knjižice o »Delovnem pravu«. Sprejel se je sklep, da novi odbor po svoji uvidenosti izvede te predloge kolikor bo to možno in izvedljivo ter primerno.

Občni zbor je sprejel tudi važno resolucijo ki jo bomo priobčili jutri.

Nevarni žeparici pod zapahom

Lep uspeh domžalskih orožnikov, ki so aretirali dve nevarni in spretni žeparici

Domžale, 10. maja.

Zadnji čas so se po sejnih in birmah v kamniškem okraju neprestano dogajale žepne tatvine. Tako je bilo dne 27. aprila na sejmu v Lukavici okradenih več žensk, vendar je bilo zasledovanje žeparice brezuspešno. Tudi pri birmi v Kamniku dne 2. maja so se pojavile žeparice. Včeraj je bila birma v Domžalah. Orožniki so vso pozornost obr-

nili na žeparice. Opazili so neko žensko, staro okrog 45 let in oblečeno v črno obleko s črnim klobukom na glavi, ki se je ves čas birmovanja sumljivo premikala med ljudmi in se vedno pojavila za vrsto birmancev, ko je pozornost ljudi obrnjena na skofa. Orožniki so organizirali nekaj ljudi, ki so to žensko opazovali od blizu in kmalu ugotovili, da je žeparica. Orožniki so jo nato aretirali in odvedli na orožniško postajo. Tam so ugotovili, da je aretiranka Ivana Majdič, rojena 25. maja 1895 v Dobu in tja pristojna. Živela je večinoma v Zabrabu kot natakarka. Zadnje čase pa se je držala v Ljubljani, od koder je delala »izlete« na deželo. Majdičeva je splošno znana žeparica in je bila že osemkrat predkaznovana.

Kmalu nato so orožniki aretirali še drugo žensko, in sicer Karolino Mavzar, rojeno 14. oktobra 1909 v Uršnih selih. Mavzarjeva je lahkoživka in je zaradi prostitucije izznala iz Ljubljane. Kaznovana je bila že 11-krat. Mavzarjeva je priznala, da jo je Majdičeva nagovorila, da gresta v Domžale na »love«. Vsak ukradeni znesek bi Majdičeva takoj izročila Mavzarjevi, tako da bi pri Majdičevi, če bi jo prijel, ničesar ne našli. Ves nakraden plen bi si potem po sestrski delili. Pri Majdičevi so našli posebne škarje, s katerimi je strigla žepne in jermene pri ročnih torbica. Pri obeh so našli le majhno vsoto denarja in par rožnih vencev, našli so tudi denarnico, ki jo je Majdičeva odvrгла. Priznala sta, da sta bili 17. aprila na sejmu v Lukovici in 2. maja na birmi v Kamniku, tajita pa tatvine. Orožniki so obe prepeljali v zapore kamniškega sodišča. Kdor je bil zadnje čase o priliki birme ali sejma okraden, naj to takoj sporoči bližnji orožniški postaji, ker je gotovo, da sta vse žepne tatvine v kamniškem okraju v zadnjem času zagrešili aretirani ženski.

Fram

Javno razsvetljavo ob cesti do kolodvora nujno potrebujemo. Cesta skozi vas je že razsvetljena, dodati je le še kakih 6 luči. S tem bi bilo zelo ustrezno popotnikom, zlasti pa delavstvu, ki se vsak dan vozi na delo v Maribor.

Timotej:

Flores Mariani

11. Feliks Zavodnik

1. oktobra 1902

Povsod po slovenski zemlji cveto pomladi jablance, a jeseni ne dozore povsod z enako obilnim sadom. Povsod po Slovenskem se časti Marija, a ne povsod z enakim učinkom in uspehom. Med slovenskimi kraji posebnega Marijinoga češčenja se je v preteklih desetletjih odlikovala posebno škofja Loka; po svojih odličnih katehetih pri uršulinkah.

Med tremi, ki jih omenjamo v teh spominskih zapiskih, je šel najprej po večno plačilo za svoje Marijino delo: Feliks Zavodnik.

»Rojena je v majcu — kakor je sam pripovedoval svojemu predniku na škofjeljski katehetski službi — »so me botri prej nesli pred šmarnični oltar kakor pred krstni kamen.« Temu primerno so tudi Marijini rožnenski zvonovi prej povabili njega na večni praznik in nebo kakor druge Marijine častilce na rožnensko pobožnost v cerkev. Umrl je namreč prvega oktobra.

Preden se je ločil od katehetske službe in samostanske cerkve, je dal z zlatimi črkami vklepati nad samostanska vrata besede: »Deo et Immaculatam«.

Bogu in Brezmadežni je bilo posvečeno vse njegovo duhovniško delo. Nekdanje njegove gojenke se še sedaj ob svojih 50. letih spominjajo,

kako lepi so bili vselej Marijini prazniki in shodi v dekliski družbi pod njegovim vodstvom.

Hotel je še po svoji smrti vsaj posredno vzgajati mladino za Boga in Brezmadežno, zato je volil v oporoki vse svoje premoženje zavodu svetega Stanislava. Tako je postal s svojim plemenitim dejanjem v pravem in polnem pomenu besede: Zavodnik.

12. Jožef Kerčon

27. aprila 1903

Tisto leto, ko je 1868 umrl škof Friderik Baraga, je izšel Kerčonov molitvenik »Pravi služabnik Marijine«.

Gotovo pri tem pisatelju na nikogar ni mislil manj kakor nase, vendar je v tej knjižici nehoti, kakor trideset let pred njim Slomšek v molitveniku »Življenja srečen pot«, orisal svoje lastno življenje.

Tudi v nečem drugem je Kerčon podoben Slomšku. Kakor je ta veliki apostol slovenskega ljudstva obnovil Marijino kongregacijo za lavantinsko škofijo, tako jih je poklical Kerčon zopet v življenje na Kranjskem. To zaslužno in častno delo je združeno z imenom vnanje dekliske Marjine družbe pri uršulinkah v škofji Loki.

Še večjega pomena za splošno Marijino češčenje na Slovenskem so bile njegove lepe »šmarnice«. Trikrat mu je skorajda Marija sama vodila šmarnično pero, da jo je tako pristrno proslavil v treh šmarničnih knjigah. Kerčonove »šmarnice« se danes niso ovene. Še vedno jih radi prebirajo, kateri hočejo poživiti v sebi otroško zaupanje v Marijo.

Srce, ledvice, živce (nervozna, razburjenost, prenapetost in slabe žile), ženske, kataralne in nervozne motnje (beli cvet, neobčutljivost i. s.), prehodna doba žen in moških (klimakterij), jetra, želodec, kamne, spolne slabosti in motnje (splošne kakor tudi nervozne, sklerozo, notranje žile (sladkorna bolezen, gih i. t. d.) zdravi z dobrim uspehom

Radensko zdravilno kopališče (pri Mariboru)

Zahtevajte prospekte!

Drobne novice

Kalendar

Torek, 11. maja: Frančišek Hier; Mamert, škof.

Novi grobovi

† V Ljubljani je včeraj umrl gospod Ferdinand Kariž. Pogreb bo v sredo ob 4. popoldne iz Glinčke ulice na pokopališče pri Sv. Križu.

† Na Polici pri Višnji gori je v nedeljo zvečer v 80. letu starosti umrl gospod Janez Seme, posestnik, pom. poštar in občinski odbornik. Pogreb bo danes ob 10. dopoldne na poljsko pokopališče.

† V Mekinjah pri Kamniku je mirno v Gospodu zaspala gospa Barbara Zlatnar. Pokopali jo bodo danes ob 8. zjutraj na župnem pokopališču v Mekinjah.

Naj v miru počivajo! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Osebnosti

== Diplomiran je na kemičnem oddelku filozofske fakultete gospod Mirko Battistin. — Iskreno čestitamo!

Skladišče sena pogorelo

V nedeljo zvečer so Konjičani ravno odhajali k večerni kinopredstavi, ko se je ob pol 9 oglašil gasilski rog. Na vzhodu je bil ogromen sij, ki je razsvetljeval Konjiško goro. Poleg športnega igrišča Konjiškega športnega društva je gorelo veliko leseno skladišče sene, ki je last trgovca Friderika Topolška v Slov. Konjicah. Ko so prišli gasilci tja za motorno brizgalno, že ni bilo več moči misliti na kako uspešno gašenje, niti omejitve. Zunanje stene iz desk so že bile zgorale, ostalo leseno ogrodje je bilo pa en sam plamen. Ko se je žez kakke pol ure vse zrušilo, je bilo šele moči uspešno gasiti. Včeraj v ponedeljek je tleči ogenj znova razpalil seno in so bile Slov. Konjice zjutraj polne duševnega dima. Trgovca Topolška je s tem požarom težko zadet. Pretekli teden je napravil okrog travnika, ki obdaja skladišče, lep nov plot. Pred leti ga je zadel nesreča v skladišču, ki mu je pogorelo. Ogenj je bil najbrž podtaknjen. Mogoče je pa tudi, da gre za veliko neprevidnost in da je kdo od gledalcev popoldanskih športnih tekem odvrnil cigaretni ogorek, ki je počasi tlel in povzročil požar.

— Pri korpulentnih ljudeh se izkaže naravna »Franz-Josefova« grenka voda kot zanesljivo in prijetno delujoče sredstvo proti zaprtju, katera se uporablja brez posebne dijetle. »Franz-Josefova« grenka voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Ogi. reg. S. št. 30474/35.

— Za proslavo 25-letnice objave mobilizacije železniškega osebja 1. 1912 namerava ministarstvo za promet v avli svoje palače v Belgradu vzidati spominsko ploščo z imeni padlih in umrlih železničarjev v vojnah od 1. 1912 in 1913 ter od 1. 1914 do 1918. Odbor, ki zbira te podatke pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, poziva vse uslužbence in rodne padlih in umrlih železničarjev, naj prijavijo na naslov obtega oddelka pri direkciji vojne žrtve med železničarji z naslednjimi podatki: priimek in ime uslužbenca, njegovo zvanje na dan smrti, edince, kjer je takrat služboval, dan, mesec in leto ter kraj smrti. Pripominja se, da pridejo v poštev le bivši uslužbeni slovenske narodnosti, in sicer takšni, ki so bili v vojni mobilizirani pa so bodisi padli v vojni ali pa takrat umrli za ranami ali boleznimi, ki so jih dobili na bojišču.

— Francoske štipendije. Francoska vlada razpisuje za leto 1937-38 nekoliko štipendij za kandidate iz Jugoslavije. Prošnje morajo biti vložene najkasneje do 25. maja t. l. na rektoratu ljubljanske univerze. Predpisi za prošnje: 1. Prošnje morajo biti lastnoročno pisane in podpisane. 2. Priložiti je treba prepise diplom v potrjenem francoskem prevodu. 3. Sestaviti je treba na posebnem formulirju razne podatke v treh izvodih s podpisom lektorja francoskega jezika univerze, ki s tem potrdi, da ima kandidat dovoljno praktično znanje francoskega jezika (formularji se dobe na rektoratu univerze). 4. Gospod konzul francoske republike je rektoratu sporočil, da dajejo tistim prošilcem za francoske štipendije, ki ne stanujejo v Ljubljani, jezikovno kvalifikacijo francoski konzuli v območju, kamor kandidati po svojem kraju spadajo. — Rektor: Samec I. r.

— V Pragi je te dni v Rubešovi galeriji odprta razstava znanega češkega slikarja Viljama Kafke »Z Jugoslovanskega Jadrana« pod pokroviteljstvom praškega župana g. dr. Petra Zenkla. Otvorilo so prisostvovali župan dr. Zenkl, člani našega poslanstva ter številni člani Českoslovaško-jugoslovanske lige in ostalo občinstvo. Izložene slike prikazujejo spodnje Primorje, Uleini, Stari Bar, Vis in druge kraje našega Primorja.

— Gosp. Gerđina Jože iz Clevelanda bo na binkoštno nedeljo na Zalostni gori pri Preserju, kjer bo na razpolago vsem, ki bi želeli kakšne podatke iz Amerike.

— Važno za potnike v Francijo. Tujsko-prometna zveza »Putnik« nam sporoča, da je finančno ministarstvo izdalo razpis, po katerem se smejo potnikom, ki potujejo v Francijo zaključeno do 31. oktobra t. l. na podlagi vidiranega potnega lista, prodajati francoski franki v protivrednosti do 10.000 Din po osebi. Po omenjenem roku bodo morali interesi, ki hočejo kupiti za potovanja v Francijo francoske franke za protivrednost več od 5000 Din, zaprositi pri finančnem ministarstvu za posebno odobrenje. Vse informacije za potovanja v Francijo, kakor tudi prodaja francoskih frankov in ostalih valut pri »Putniku«, Maribor, Celje.

— Za binkošti bo vozil posebni vlak v Trst in Postojno. Cena vožnje in kolektivnemu potnemu listu iz Ljubljane samo 100 Din. Prijave pri biljetaricah »Putnik«-a in izletni pisarni »Okorn«, Ljubljana.

— Romanje na Trsat in izlet na prekrasni otok Rab o binkošti 15. do 17. maja. Posebni vlak, posebna ladja. Nad 5 ur vožnje po morju v eno smer. Pošljite takoj 175 Din na naslov: »Po božjem svetcu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17, da boste še pravočasno dobili vojni red in druga pojasnila.

— V Postojnsko jamo eno nedeljo po binkošti, v nedeljo, dne 23. maja. Izrabite to priliko prvega društvenega izleta v Postojno, izleta se udeležijo lahko vsakdo. Do Rakeke se uporabi nedeljsko povratna karta, od Rakeke dalje stane vožnja in potni list (slik ni treba) ter vstopnina v staro jamo in novo rajsko jamo z istočasnim prevozom a podzemsko motorno železnico 50 Din, otroci 30 Din. — Odhod iz Ljubljane v nedeljo, dne

23. maja ob 6.15 ali 10. povratek iz Postojne ob 17.30 ali 20. — Prijave sprejemajo vsak dan: Prireditelj Zdrženje žel. uradnikov, Ljubljana, Kolodvorska 43; trgovina Tičar, Ljubljana, Selenburgova ulica; Gorec, Tyrševa cesta; Pauschin, Wolfova ulica; v Mariboru gl. kol. g. Verbovšek; v Zagrebu g. Jugović, direkcija drž. žel. soba 95, in slovenska čitalnica.

— Vremenska napoved. Evropa: Visok pritisk traja nad južno in južnovzhodno Evropo in omogoča vedro vreme. Siba depresija s pretežno oblačnim vremenom, tu in tam dežjem ter vlago v ostali Evropi. — Jugoslavija: Vedro vreme povsod. Toplota se je malo zvišala. Minimalna toplota v Ljubljani: 4 stopinje, maksimalna v Novem Sadu 26 stopinj. — Napoved za danes: Prevladovalo bo pretežno vedro in jasno vreme. Mogoče bodo ponekod lokalne kratkotrajne nevihte. Toplota se bo zvišala.

— V eni minuti pripravljena. Kdor si vsled velikih izdatkov ne more privoščiti dragih redilnih preparatov, naj poskusi vzeti Ka-Abo za dnevno pijačo. Zavitek Ka-Abe stane le 7 Din, večji 14 dinarjev. Ka-Aba vsebuje grozdni in sadni sladkor, apno, beljakovino, redilne soli kot materino mleko, ki so potrebne za razvoj telesa. Ka-Aba je v porabi zelo štedljiva. Ni ji treba dodajati sladkorja in je pripravljena v eni minuti.

— Turistovski dom na Plešivcu (Uršljji gori) bo odprt in redno oskrbovan od 15. maja t. l. dalje. Planinci vladno vabljeni!

— Da boste stalno zdravi je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Ljubljana

Torek, dne 11. maja.

Gledališče

Drama. Torek, 11. maja: »Dre. Gostovanje g. Dušana Radenkoviča, člana belgrajskega Narodnega gledališča. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. — Sreda, 12. maja: »Peter in Aleksej. Premiera. Premierski abonma. — Četrtek, 13. maja: »Rivala. Red. Četrtek.

Opera. Torek, 11. maja: Zaprtlo. — Sreda, 12. maja: »Veseli študentek. Red. Sreda. — Četrtek, 13. maja: »Plamen. Red. C.

Predavanja

Predavanje o novih socialnih zakonih bo imel g. Smernus Rudolf drevi ob 8. na običnem zboru Društva združenih zasebnih in trgovskih nameštencev Slovenije, podružnica v Ljubljani, v Rokodelskem domu (v Komenskega ulici). Za ljubljanske članke je obisk obvezen, prijatelji društva so toplo vabljeni.

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani priredi v okviru tečaja o tbe. XLVI. znanstveni sestanek v sredo, dne 12. maja ob 18. v predavalnici internega oddelka obče državne bolnišnice v Ljubljani s predavanji g. primarija dr. Ivana Marinčiča o tuberkulozi živčevja in g. asistenta dr. Slavkote Prevca o novejših doznanjih o tbe. obolenjih oči. Vabljeni vsi gg. zdravniki in medicinci!

Na univerzi v predavalnici št. 90 bo drevi ob 6. četrti predavanje ciklusa »Jurist v praksi«. — Predaval bo g. dr. Bajlić Stojan o juristu v sodniški službi.

Sestanki

Združenje pooblaščenih graditeljev v Ljubljani opozarja cenj. članstvo na današnji sestanek, ki bo ob 15 v posvetovalnici Zbornice TOI v Ljubljani, v zvezi s sklenitve nove kolektivne pogodbe. — Uprava.

Zenski odsek SKAS ima svoj sestanek v torek, dne 11. t. m., ob 8 zvečer v Akademskem domu. Razgovor o izletu in tekoče zadeve.

Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameštencev, podružnica v Ljubljani, ima drevi ob 8. v Rokodelskem domu svoj redni občni zbor. — Prilite vsi!

Dečkiški krožek Prosvete Ljubljana — mesto ima drevi ob 8. v sobi Gospodarske zveze redni sestanek. Tovarišice, udeležite se točno in polnoštevilno!

Kino

Kino Kodeljeva. »Knock-out« (Anny Ondra, Maks Schmelling). Cene znižane.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Tyrševa cesta 41; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Descartesova proslava na ljubljanskem vseučilišču

Filozofsko društvo v Ljubljani je včeraj priredilo Descartesovo proslavo v zborniški vseučiliški dvorani, ki so se udeležili visoki predstavniki vojaških in civilnih oblasti ter dekani posameznih fakultet poleg številnega občinstva in uglednih osebnosti. Povod proslave je tristoletnica izida Descartesovega dela »Discours de la méthode pour bien conduire la raison et chercher la vérité dans la science«. Rene Descartes (Renatus Cartesius), Francez po rodu, je umrl leta 1650, star 54 let. Odlikoval se je po izredni bistroumnosti in razsodnosti ter je bil eden tistih duhov, ki si morajo sami poiskati in uveljaviti svoj in človeški položaj na svetu. Tako je zavrgel vso izročeno modrost in skušal sam dognati trdno, popolnoma izvestno oporo in temelj, odkoder bi se dokopal do resnice sploh. Najbolj poznana je njegova ugotovitev: cogito, ergo sum. Ta revolucionar v filozofiji je prav za prav začetnik modernega modroslovja in znanosti, ki je utrl nova pota in našel nove metode v spoznavni teoriji ter ontologiji, pa pri tem metafizičnem spoznavanju iskal načel za sveta izkustva. Njegova želja po izvestnosti ga je privedla k Bogu in ta njegova miselna zgradba nosi ime »ontološkega dokaza božjega bivanja«. Kasnejša filozofija je seveda po svoje ocenila Descartovo delo in kritično podoba njegovega miselnega sistema so razvili ob priliki te proslave gg. predavatelji. Po uvodni besedi, ki jo je imel vseuč. prof. dr. France Veber, je prof. dr. Aleš Ušeničnik govoril o Descartesu in Tomažu Akvinskem, dr. Alma Sodnik je označila Descartesovo racionalizem, dr. Evgenij Spektoraki pa vpliv njegov na socialne vede. V francoskem jeziku je razpravljal dr. Rikard Zupančič o Descartesu in eksaktnih znanostih 17. stoletja, lektor francoskega jezika Jean Lacroix pa o črtal važnost Descartesovo za duhovni razvoj človeštva. Proslava je v polno zasedeni zbornici trajala dve uri in tako na primeren način dala poudarka modroslovni misli in njeni važnosti.

Lahko prebavljiva, zelo redilna, čokoladnega okusa, ne zapira,

Ka-Aba je topla in mrzla izredna pijača za otroke in odrasle, bolnike in rekonvalescente, noseče in doječe žene.

Ka-Aba

je izborna hrana ob vsaki uri doma, v šoli, v poklicu, pri športu in na izletih.

Na prodaj v trgovinah živil v originalnih zav. 1/10 kg (Din 7.-) in 1/2 kg (Din 14.-). Kupite se danes zavitek Ka-Aba ali zahtevajte (prilož. znamko Din 1.- za poštno) brezplačni vzorec od tvrdke: Kava Hag d. d., oddelek Ka-Aba, Zagreb 1, poštni predal 158.

Narodni praznik Romunije

Belgrad, 10. maja. AA. Za današnjo proslavo romunskega narodnega praznika je romunski poslanik Viktor Cadere imel nocoj po belgrajskem radiu tale govor:

Narodni praznik je za vse Romune simbol, ki jih drži v istih čustvih domolubja in priznanja ter popolnega spoštovanja do tistih, ki so vse žrtvovali za veličino domovine. 10. maj nam predstavlja tisto, kar nam je najdragocenejši v naši zgodovini, v našem trpljenju, v naši radosti in v naših najdražjih nam upih. Današnji dan slavimo najvažnejše politične dogodke, ki so ustvarili sodobno Romunijo. To je proslava zedinjenja vseh romunskih pokrajin, zedinjenja, ki se je naposled doseglo z velikimi žrtvami, ki jih je romunski narod rad žrtvoval, da doseže izpolnitev svojega narodnega ideala.

Zmerom smo gojili upanje, da bo prišel dan, ko bodo naše pokrajine, ki so stoletja in stoletja bile pod tujim jarmom, ućakale pravico. Zmerom smo bili priprani, da bo nekega dne konec suženjstva našega naroda. Toda morala je priti vojna, kakršne zgodovina ne pozna, da smo ućakali pravice, boreč se složno z našimi zavezniki, da tako dosežemo naš največji ideal nacionalne nedotakljivosti.

Prav tako slavimo danes tudi našo vzvišeno in nadvse priljubljeno vladarsko dinastijo, simbol domovine in nerazdeljivega edinstva vseh Romunov. 10. maja 1881 je izklena krona okrasila čelo kralja Karola I. ustanovitelja velike Romunije in na Nj. Vel. kralja Karola II., ki je dal polote in zgradil sodobno Romunijo. Danes gledamo v bo-

dočnost brez strahu. Zedinjeni romunski narod nadaljuje svoj razvoj, in vzlic sedanjim težkočam z zavdanja-vrednim zaupanjem gleda v bodočnost. Naša dolžnost je, da tako s svojo delavnostjo, kakor z besedami delamo, da se ta Romunija čim bolj spozna, in da jo bodo drugi čim bolj ljubili.

Dovolite mi, da vam vzamem še nekaj minut vaše pozornosti s popisom razmerja med našima narodoma.

Ne bi želel slikati vam zgodovino tega razmerja, ki je že od nekdaj obstajalo med Romunijo in Jugoslavijo, vendar mislim, da smo po podobnosti naše preteklosti, po našem trpljenju, po naših uspehih in po naših patriotskih in moralnih idealih ter dalje po organski sestavi naših držav in našega kmeta zmožni, da drug drugega razumemo, in da brez pretiravanja in brez fraz uresničimo bratstvo dveh narodov: jugoslovanskega in romunskega. V velikih zgodovinskih bojih smo bili zmerom složni, nikoli v nasprotnih si taborih. Kultura in vera sta nam skupni. Zvon Karagorgijevcev, čigar glasovi zdaj odmevajo v Oplenca, je dolgo spremljal molitve Romunov v Crajovi. Tako so naše prijateljske zveze za vse večne čase zapečatenе, bližnje sorodstvo pa drži tudi naši dve vzvišeni dinastiji.

Evo, dragi jugoslovanski prijatelji, nekaj primerov, ki ilustrirajo globoke zveze, ki nas vežejo druge z drugimi. Delajmo vsi za še večjo poglavitost vseh zvez, ki tako srečno trujijo oba naša naroda, s trdnim prepričanjem, da delamo za čast in napredek naših dveh narodov in za mir.

Dogodki v Senju

Uradno poročilo

Zagreb, dne 10. maja.

Dne 8. in 9. maja se je za bivanje hrvatskega pevskega društva Trebević vršila obenem tudi proslava dneva Matija Gubca in bratov Radičev. Proslave se je udeležilo več tisoč ljudi iz sosednjih okrajev. Ze v teku dneva so neki neodgovorni elementi, ki so tudi prišli na to proslavo z namenom, da jo izrabijo v nedovoljene namene, izvršili na raznih točkah mesta izpade, za katere določa kazenski zakon težke kazenske sankcije, tako da eo morale oblasti opozoriti prireditelje na to, da se preprečijo spopadi in incidenti, ki bi se mogli iz njih izmiliti. Toda isti dan ob 7 zvečer je po končani prireditvi ob odhodu udeležencev iz Gospića — pelali so se po mestu v odprtem tovornem avtomobilu — ponovno prišlo do težkih izpadov in do streljanja iz tovrnega avtomobila na organe orožništva, ki so jih srečali na cesti. Pri tem je izgubilo življenje 6 oseb, 6 jih je pa ra-

Stavka autobusov

London, 10. maja. AA. (Havas) Delegati osebja avtobusnih podjetij so imeli ob 17. sejo in so s 47 glasovi proti 3 sklenili stavko nadaljevati.

Proslava imperija

Rim, 10. maja. (Havas) Svečanosti v okviru proslave proglavisve imperija so se danes končale z veliko vojaško parado v navzočnosti kralja in cesarja, predsednika Mussolinija, maršalov de Bona in Badoglio, vseh ministrov in visokih dostojanstvenikov fašistične stranke. Velikanska množica ljudi je prirejala viharne ovacije nacionalnim in kolonijskim vojakom, ki so izvajali razne taktične manevre.

Zagorje

Umrl je v Zavinah posestnik in ugleden mož Polc Franc, star 65 let. Pred petimi leti ga je neznančno ranilo razposajeno tele na nogo. Ob dnevnih skrbetih za procvit posesti ni ulegnil misliti na bomo prasko. Vendar pa, kot se je sedaj izkazalo, je poslala leta zanj usodna. Ze več mesecev mu je teklo iz noge, a zaradi zastarelosti primera mu tudi ljubljanska bolnišnica ni mogla več pomagati. Poslali so ga domov umret. Ob polni zvesti je junaško prenašal bolečine. Spravljen z Bogom je odšel po plačilo. Bodi mu lahka zagorska zemlja! Preostali naše sožalje!

Dejji dnevi v zagorski dolini. Zagorska občina bo v dečjih dneh od 9. do 15. maja t. l., ki jih prireja Unija za zaščito dece, povabila zastopnike vseh društev in ustanov, ki delujejo na področju mladinskega skrbstva in zaščite, na razgovor in posvet, kako in kaj bi se dalo napraviti za zaščito zagorskih otrok. To tepo misel občine, ki je pokazala mnogo razumevanja za svoje otroke, je kar najtopleje pozdraviti. Upamo, da bo posvet prinesel mnogo dobrih zaključkov in da se bo dalo storiti še marsikaj za našo mladino, ki zasluži v pogledu skrbstva in zaščite vso pozornost. Sestanek bo v torek 11. t. m. ob 3. popoldne na občini.

Casi se boljajo, kriza pojenjuje, tako je dejal mlad ženin, ko je pripeljal nevesto pred oltar. Da je temu res tako, pričajo v zadnjem času številne poroke, ki so bile v prejšnjih letih zelo poredke. Tudi to nedeljo je »vrgel« g. župnik kar sedem parov raz leco. Zelim vsem obilo sreče ter božjega blagoslova!

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Za praznik presv. Rešnjega Telesa priporoča Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani cerkvenim zborom: Grum Anton: Štiri himne za praznik presv. Rešnjega Telesa za mešani zbor, 4 Din. —